

Jonna Suokas

SHOWTANSSINOPETTAJA

Koulutuksen tarve ja vaikutus työelämässä

SHOWTANSSINOPETTAJA

Koulutuksen tarve ja vaikutus työelämässä

Jonna Suokas
Opinnäytetyö
Syksy 2011
Tanssinopettajan koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Tanssinopettajan koulutusohjelma, showtanssin suuntautumisvaihtoehto

---

Tekijä: Jonna Suokas

Opinnäytetyön nimi: Showtanssinopettaja: Koulutuksen tarve ja vaikutus työelämässä

Työn ohjaaja: Niina Susan Vahtola

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syksy 2011

Sivumäärä: 52+ liite

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia, onko korkeakoulussa opiskelleen ja itseoppineen tanssinopettajan välillä eroja ja millaisia nämä erot ovat. Tutkimus kartoittaa samalla korkeakoulutasoisen tanssinopettajakoulutuksen tarvetta ja sen vaikutuksia showtanssinopettajien työssä. Tutkimuksen päätehtävänä on selvittää työelämätoimijoiden käsityksiä tanssinopettajan ammattitaitovaatimuksista. Yksi työn tärkeimmistä sivutavoitteista on markkinoida Oulun seudun ammattikorkeakoulun showtanssipainotteista tanssinopettajakoulutusta sekä saada ajankohtaista tietoa siitä, kuinka koulutus voisi omalla tarjonnallaan ja yhteistyöhalukkuudellaan vastata paremmin työelämän tarpeisiin.

Tutkimuksen aineistona on käytetty kvalitatiivisen kyselyn vastauksia, joiden tutkimiseen sovelsin tanssi- ja opetusalaan sivuavaa kirjallisuutta. Vastaajina toimivat showtanssinopetusta tarjoavien yksityisten tanssikoulujen toimihenkilöt. Laadullinen tutkimusprosessi eteni kyselyn analysoinnista induktiiviseen päättelyyn. Aineiston tulkinnessa hyödynsin myös omaa kokemustani showtanssialalla.

Tutkimukseni taustoittaa tanssijan kehittymistä tanssinopettajaksi. Se osoittaa, että kasvua tulee tarkastella kokonaisuutena, johon vaikuttavat koulutus, työkokemus ja henkilökohtaiset ominaisuudet. Yhtenä tutkimustuloksena olikin persoonallisuuden voimakas vaikutus hyvän tanssinopettajaidentiteetin kehittymiselle.

Aineistosta ilmeni kyselyn vastaajien selkeä toive monipuoliselle, mutta pedagogisesti painottuneelle koulutukselle, johon Oulun seudun ammattikorkeakoulu tietotaidon tarjoajana pyrkii vastaamaan. Kyselyyn vastanneiden pienen otannan vuoksi vastauksia ei voida pitää yleispätevinä. Ne kuitenkin kertovat siitä, kuinka kasvatuksellisen ajattelun lisääntyminen substanssiosaamisen rinnalla tekevät opettajan työstä monipuolisemman ja arvostetumman sekä mahdollistavat pitkäikäisemmän työuran.

Avainsanat: showtanssinopettaja, tanssinopettajakoulutus, työssäoppiminen, opettajuus

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Dance Teacher Education, Option of Show Dance

---

Author: Jonna Suokas

Title of thesis: Show Dance Teacher: Demand for education and its impact on working life

Supervisor: Niina Susan Vahtola

Term and year when the thesis was submitted: Autumn 2011

Number of pages: 52 + appendix

The purpose of this study was to investigate whether there are differences between a dance teacher studied at a university and a self-taught dance teacher, and what are these differences. At the same time this study assesses the need for a dance teacher program at the level of higher education and its effects on show dance teachers' work. The main goal of this study was to find out with the help of working life about their thoughts about the demands on dance teacher's profession. On the side, the study aimed at marketing the show dance teacher education at Oulu University of Applied Sciences and, furthermore, the aim was to get current information of how the education could with its supply and desire for collaboration better answer the needs of working life.

The data was collected with the help of a qualitative questionnaire with open questions. The questionnaires were sent to private dance schools which offer show dance teaching. Indirectly related literature on dance and teaching field were applied in the evaluation. The qualitative process proceeded from analyzing the questionnaires to inductive deduction. Moreover, my own knowledge and experiences of the field were used in the interpretation of the information.

This study gives frames to a dancer's growth into a dance teacher. It shows that development must be studied as a whole in which education, work experiences and personal qualities affect. As one result it is shown that personality strongly affect the development of the identity of a good dance teacher.

The results show that there is a clear wish for a versatile but pedagogically oriented education in which Oulu University of Applied Sciences tries to measure up. Because of the small sampling the answers cannot be considered as universal. Though they show how the growth of pedagogical thinking together with substance knowledge make a dance teacher's work more versatile and valued and is seen as a long term career.

Keywords: show dance teacher, dance teacher program, learning at work, pedagogue

SISÄLLYS

SISÄLLYS	5
1 JOHDANTO.....	6
2 TYÖN TAUSTATIEDOT	7
2.1 Käsitteiden määrittely.....	7
2.2 Taustateoria ja tutkimusmenetelmät	8
2.3 Kyselyn suunnittelu ja toteutus	11
3 TUTKIMUSTULOKSET JA ANALYSOINTI	14
4 TIE TANSSINOPETTAJAKSI	27
4.1 Showtanssinopettajaksi kehittyminen	27
4.2 Opettajuus ammatti-identiteettinä tanssialalla.....	28
4.3 Opettajan persoonallisuus	30
4.4 Tanssinopettajakoulutuksen vaikutus showtanssialaan	33
4.5 Työssä oppimisen merkitys ennen kaikkea.....	35
5 KOULUTUKSEN NÄKYVYYS TUO ODOTUKSIA.....	38
5.1 Tietoisuus tanssinopettajakoulutuksesta.....	38
5.2 Työelämän odotukset tanssinopettajan koulutukselta.....	39
6 KOULUTUKSEN VAIKUTUKSET TYÖELÄMÄÄN	43
6.1 Työntekijän valinta ja palkkaus	43
6.2 Työn arvostus showtanssialalla	45
7 YHTEENVETO	47
LÄHTEET	50
LIITE 1	

1 JOHDANTO

Tanssialan ammattiin kasvetaan harrastuksen myötä. Moni toimii tanssinopettajana yksityisissä tanssikouluissa, seuroissa tai opistoissa ilman alan varsinaista koulutusta.

Oma ajautumiseni ammatin pariin on tyypillinen. Aloitin tanssinopettamisen 14-vuotiaana ilman minkäänlaista alan koulutusta, pohjana ainoastaan harrastustausta. Opinnäytetyön aihetta miettiessäni olin toiminut tanssinopettajana 12 vuotta, joista viimeiset viisi vuotta olen opiskellut työn ohella Oulun seudun ammattikorkeakoulussa tanssinopettajaksi pääaineenani showtanssi.

Oulun seudun ammattikorkeakoulusta (myöhemmin Oamk) on syksyyn 2011 mennessä valmistunut 12 showtanssiin suuntautunutta tanssinopettajaa ja opiskelemaan on otettu yhteensä kolme vuosikurssia. Näin ollen seuraavien vuosien aikana showtanssialalla tullaan näkemään enemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita tanssinopettajia.

Opinnäytetyöni on toteutettu yhteistyössä Oamkin tanssinopettajan koulutusohjelman kanssa. Yksi tärkeimmistä työn tavoitteista on ollut levittää tietoa showtanssipainotteisen tanssinopettajakoulutuksen mahdollisuudesta ja saada ajankohtaista tietoa siitä, kuinka koulutuksen tulisi omalla tarjonnallaan ja yhteistyöhalukkuudellaan vastata työelämän tarpeisiin.

2 TYÖN TAUSTATIEDOT

2.1 Käsitteiden määrittely

Showtanssi

Showtanssi ottaa vaikutteita ja yhdistää monia eri tanssin osa-alueita, jotta haluttu kokonaisuus saadaan aikaiseksi. Se voidaan luokitella esittäväksi tanssiksi, joka ei pohjaudu mihinkään yksittäiseen tanssitekniikkaan. Kuitenkin hyvin tyypillinen tanssitausta tulee baletin tai jazztanssin tekniikasta. Parhaimmillaan showtanssissa yhdistyvät liike, tunnetilat, puvut, ilme ja musiikki, joiden avulla katsojalle luodaan ja kerrotaan tarinaa (FDO 2011, hakupäivä 15.10.2011).

Nina Andström (2010, 3) esittää näkemyksen siitä että showtanssi on sekä esityks- että kilpailumuoto, joka ottaa vaikutteita esimerkiksi musikaalien ja elokuvien maailmasta. Kilpailuissa painotetaan näyttävyyttä ja esiintymistä, niin sanottuja show-elementtejä, joita saadaan akrobatiasta, nostoista ja teknisesti vaativasta tanssista. Showtanssi antaa niin koreografeille kuin tanssijoille mahdollisuuden kekseliäisiin ratkaisuihin, näyttäviin elementteihin ja vahvojen tunnetilojen luomiseen (FDO 2011, hakupäivä 15.10.2011).

Termin showtanssi uskotaan tulleen Suomeen 1980-luvulla juuri kilpailujen myötä International Dance Organization (IDO) välityksellä. Aikaisemmin Suomen Disco- ja Showtanssiyhdistys, nykyään Finnish Dance Organization (FDO), vastaa showtanssin kilpailutoiminnan ylläpitämisestä Suomessa. Showtanssi terminä tunnetaan lähinnä Euroopassa, vaikka samanlaista tanssia tehdään muuallakin. (Andström 2010, 3.)

Showtanssinopettaja

Yleisesti opettaja määritellään henkilöksi, joka toimii vuorovaikutuksessa oppilaiden kanssa päämääränään saada aikaan muutosta oppilaissa (Kari 1988,

22). Oamkin showtanssin suuntautumisvaihtoehdosta valmistunut opettaja on ammattinimikkeeltään tanssinopettaja (AMK). Liitettä AMK saa käyttää ammatikorkeakoululain mukaan vain alemman korkeakoulututkinnon ammattikorkeakoulussa suorittanut tanssinopettaja. (Finlex lainsäädäntö 2011, hakupäivä 14.9.2011.) Tanssinopettajien ammattinimikkeet eivät ole muuten suojattuja ja näin ollen showtanssinopettajaksi voidaan määritellä kuka tahansa tanssinopettaja, joka opettaa tanssitunteja nimellä showtanssi. Showtanssia opettavien tanssitunnit ovat yleensä sisällöltään hyvin erilaisia. Tähän vaikuttavat opettajan tanssitausta, persoona ja näkemys showtanssista.

Showtanssipainotteinen tanssinopettajakoulutus

Showtanssipainotteinen tanssinopettajakoulutus käynnistyi Oamkissa vuonna 2006. Koulutus on laadultaan ensimmäinen Suomessa. Opintojen tavoitteena on kehittää pedagogista ajattelua ja vahvistaa opiskelijan tanssillisia valmiuksia. Oamk määrittelee showtanssinopettajan tanssiopinnoissa pääpainon olevan erilaisissa showtanssitekniikoissa, kuten musikaali- ja teatteritanssissa, street dance -tyyleissä sekä paritansseissa. Lisäksi opintoihin kuuluu sivulajeina nykytanssia, jazztanssia ja klassista balettia. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2011, hakupäivä 17.7.2011.)

2.2 Taustateoria ja tutkimusmenetelmät

Tutkimuksen päätehtävänä on selvittää työelämätoimijoiden käsityksiä tanssinopettajan ammattitaitovaatimuksista. Tämän työn lähtökohta olikin tutkia tämän päivän opettajatilannetta yksityisissä tanssikouluissa, joissa suurin osa showtanssinopettajista työskentelee. Teettämäni kyselyn pohjalta sain näkemyksiä siitä, eroaako korkeakoulutettu tanssinopettaja itseoppineesta ja millaisia erot työelämässä oikeasti ovat. Kyselyssä kartoitin mielikuvaa ihanneopettajasta ja hain vastauksia, millaisin vaatimuksin tanssinopettajia palkataan töihin. Samalla selvitin korkeakoulutasoisen opettajakoulutuksen tarvetta ja sen vaikutuksia showtanssinopettajien työssä.

Pohtiessani tutkimukseni lähtökohtia, lähdin liikkeelle omakohtaisesta kokemuksesta. Tämän työn tulisi olla tärkeä ja mielenkiintoinen sekä omaa että muiden tanssinopettajaopiskelijoiden ammatillista kehitystä ajatellen. Aiheesta ei ole suoranaisesti olemassa entuudestaan tehtyjä tutkimuksia tai painettua tekstiä, joten tässä työssä sovellan muuta tanssi- ja opetusalaa sivuavaa kirjallisuutta. Työn taustateoriaa rakentaessani hyödynsin aikuiskasvatuksen, aineenopettajan, ammattikasvatuksen, liikunnanopettajan, luokanopettajan, työssäoppimisen ja varhaiskasvatuksen esittelevää tekstiaineistoa, jotka on lueteltu lähdehakemistossa.

Näkemykseni opettajuudesta perustuvat nykyisiin arvoihin, sillä mielestäni opettajuus on sidottu aikaan, eikä sitä voi irrottaa ympäristöstä. Yhteiskunnan muuttuessa myös opettajuus muuttuu. Tässä työssä teorioilla on tärkeä merkitys, sillä ne tuovat yhteen monia aiheeseen liittyviä näkökulmia viimeisen 30 vuoden ajalta. Teoriat kiinnittävät tutkimukseni yleiseen pedagogiseen tutkimusperinteeseen, jossa keskeistä aiheen pohdinnassa ja sen ytimen ymmärtämisessä on määritellä kirjallisuuden avulla, mitä yleiset käsitykset opettajuudesta ovat. Valitsemani kirjallisuus tarkastelee opettajien ammatitaitoa ja opettajuutta yleisesti laajalla opettajakoulutuksen kentällä. Kirjallisuus avaa opettajien työnkuvaa ja kasvatuksellista sekä ammatillista asiantuntijuutta. Ammatillisesta asiantuntijuudesta voidaan käyttää myös nimitystä opettajan professio. Opettajan perustehtävä ei muutu, opettaja opettaa, mutta tässä työssä haluan korostaa sen kuuluvan isompaan kokonaisuuteen, jossa opettamisen ympärille rakentuvat myös opettajuus ja opettajan professio.

Opettajuutta ja opettajaprofessioita ovat lähinnä tarkastelleet kasvatustieteen professorit ja opettajakoulutuksen asiantuntijat, kuten esimerkiksi emeritusprofessori Jouko Kari (1988) ja filosofian tohtori Hannu Salakari (2007), joka on erikoistunut taitojen opetuksen pedagogiikkaan. Ammatillisen koulutuksen ja työelämän yhteistyöstä kiinnostuneena sovelsin työssäoppimisesta kirjoitettua materiaalia saadakseni kuvan työssäoppimisesta osana oppimisen kokonaisprosessia ja elinikäistä oppimista. Pyrkiessäni ymmärtämään koulutuksen markkinointia ja tiedon leviämistä, käytin hyödyksi markkinoinnin perusteoksia, joissa markkinointiviestinnän osuutta oli korostettu.

Hain myös näkökulmia liikuntapedagogiikkaan, josta sain liikuntatieteiden asiantuntijoiden ajatuksia liikunnanopetuksesta, mikä on taitojen opetuksen vuoksi läheisesti yhteydessä tanssinopetukseen.

Opinnäytetyöni tutkimustieto perustuu pitkälti kyselyn aineistoon, joka esitellään kappaleessa 3 *Tutkimustulokset ja analysointi*. Vastajat valitsin osittain jo olemassa olevien tietojeni perusteella, sekä prosessin aikana löytämieni yhteystietojen avulla. Vastajien valinnassa etsin tarkoituksenmukaisesti yksityisiä tanssikouluja, joissa opetettiin showtanssia lukuvuonna 2010–2011. Huomioin vastajien osoitelistaa tehdessä, että kouluja olisi maantieteellisesti koko maan kattavasti ja mukana olisi erikokoisia ja erilaisia tanssikouluja, joissa yhdistävänä tekijänä on showtanssi. Koska kysely tehtiin nimettömänä, en esittele tanssikouluja sen tarkemmin.

Vastajille kohdistetut kvalitatiiviset kysymykset laadin tutkimuksen päätehtävän ympärille, jotta saisin mahdollisimman selkeitä tutkimustuloksia todellisesta työelämästä. Koko laadullinen tutkimukseni perustui aineiston kokonaisvaltaiseen tarkasteluun. Tutkimusprosessi lähti liikkeelle kyselyn laatimisesta ja tutkimussuunnitelmani muotoutui tutkimuksen edetessä. Tarkoituksenani oli aineiston monitahoinen ja yksityiskohtainen tarkastelu, mutta sen lisäksi tutkimustulokset paljastivat myös odottamattomia seikkoja, joita olen induktiivisesti analysoinut tutkimuksen eri kappaleissa.

Samaan aikaan, kun odotin kyselyn vastauksia, etsin lisää lähdekirjallisuutta tutkimukseeni. Aloitin tiedon etsinnän niin kirjastojen tietokannoista kuin Internetistäkin hakusanoilla: ammattitaito, kasvatus, koulutus, markkinointi, opettaja, opettajuus, opettaminen, opetus, pedagogia, showtanssi, tanssi, tanssinopettaja, työssäoppiminen. Hakusanoilla löytyi pääosin suomenkielistä kirjallisuutta. Showtanssinopettajista en löytänyt yhtään painettua kirjallisuutta.

Vaikka suora yhteys kirjallisen lähdeaineiston ja showtanssialaan pohjautuvan tutkimuksen kanssa jäi vähäiseksi, pystyin soveltamaan työssäni edellä mainittua materiaalia. Perusolettamukset opettajuudesta ja

opettajakoulutuksesta saivat vahvistusta kasvatustieteen kirjallisuudesta, johon yhdistyi omakohtainen kokemukseni opettamisesta showtanssialalla.

Kyselyyn vastanneiden pienen otannan vuoksi vastauksia ei voi tulkita yleispätevinä. Ne kuitenkin antavat viitteitä siitä, mihin suuntaan showtanssiala ja sen opettajat ovat kehittymässä ja näin ollen voivat helpottaa mahdollista showtanssialan tutkimusta tulevaisuudessa.

2.3 Kyselyn suunnittelu ja toteutus

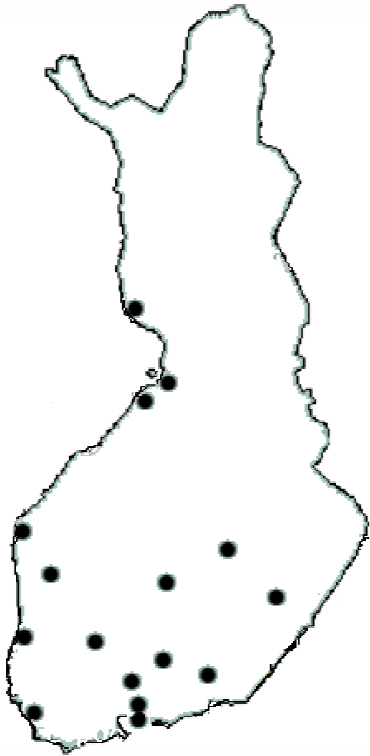
Toteutin kyselyn yksityisten tanssikoulujen johtajille tai vastaaville henkilöille keväällä 2011. Kysely toteutettiin Zef -arviointikoneella ja jaettiin sähköpostin välityksellä. Kuukauden kuluttua kyselyn lähettämisestä muistutin kouluja, joilta ei ollut tullut vastausta. Kysely lähetettiin yhteensä 63 tanssikoululle. Kyselyn vastaamisen aloitti 21 tanssikoulua eli 33,3 % vastaajista. Vaillinaisesti kyselyyn vastasi 5 tanssikoulua. Kyselyn kaikkiin kysymyksiin vastasi 16 tanssikoulua, joka on koko määrästä 25,4 %.

TAULUKKO 1. Kyselyyn vastanneet prosentteina

Kohderyhmästä	Vastaajien lukumäärä	%
Vastaamisen aloitti	21	33,3
Ei vastannut ollenkaan	21	33,3
Koko kyselyyn vastasi	16	25,4
Vastaamisen keskeytti	5	8
Yhteensä	63	100

Kyselyn suunnittelu alkoi jo syksyllä 2010. Pääkohtina tuli miettiä, mihin kysymyksiin vastauksia haluttiin hakea ja kenelle kysely ohjattaisiin. Heti alusta asti oli selvää, että kysely tulisi lähettää kaikkiin Suomen yksityisiin tanssikouluihin, joissa opetettiin showtanssia lukuvuonna 2010–2011. Yhteystiedot näihin kouluihin keräsin Finnish Dance Organization eli FDO:n kotivuilta sekä hakukoneesta Google sanoilla: showtanssi ja yksityinen tanssikoulu.

Tanssikoulujen kotisivuilta keräsin tarvittavat yhteystiedot. Kyselyssä ei ole mukana kaupungin, kunnallisen opetussektorin tai kaikkia erilaisten opistojen showtanssiopetusta antavia palveluntarjoajia. Tanssikoulujen maantieteellinen jakauma oli Pohjois-Suomea lukuun ottamatta kattava (Ks. kuva 1.). Vastanneet koulut sijoituivat Suomen kartalla laajasti, eikä ryhmittymää tapahtunut esimerkiksi suurimpien kaupunkien alueille.

KUVA 1. Kyselyyn vastanneiden tanssikoulujen maantieteellinen sijoittuminen

Kysely jakautuu neljään eri osioon, jotka ovat:

1. Taustatiedot: Tässä osassa kartoitetaan vastaajan taustatietoja. Tiedot eivät kuulu varsinaiseen tutkimukseen, mutta henkilötiedot antavat mielikuvan vastaajista ja heidän omasta taustastaan tanssialalla.
2. Ammattitaito: Osiossa kysytään, mistä koostuu hyvän opettajan ammattitaito. Vastaajia pyydettiin rajaamaan viisi hyvän opettajan ominaisuutta.
3. Koulutus: Osio selvittää vastaajien tietoutta ja mielikuvia tanssinopettajakoulutuksesta. Mistä he ovat kuulleet koulutuksesta ja millaisia taitoja he mieltävät koulutuksen antavan.

4. Työntekijän valinta: Tämä osio käsittelee puolestaan tanssikoulujen omia opettajia. Millaisia opettajia heidän tanssikoulussaan on ja mikä vaikuttaa työntekijän valintaan.

3 TUTKIMUSTULOKSET JA ANALYSOINTI

Tässä luvussa esittelen kyselystä saadut tulokset. Kyselymuotona käytin laadullista, eli kvalitatiivista kyselyä, jolla saadaan esille mielipiteitä ja näkökulmia kyseisestä aiheesta. Kyselyn kysymyksistä suurin osa oli avoimia, jolloin vastaaja pystyi itse omin sanoin kuvaamaan ajatuksiaan aiheeseen liittyen. Vastauksien analysoinnissa tein päätelmiä aineistosta nousevien asiayhteyksien perusteella. Osaa vastauksista käsittelen myös tulevissa kappaleissa.

Vastaajien ikäjakauma

Kaikki vastaajat olivat naisia, iältään he olivat 19–61-vuotiaita. Yksi vastaajista ei ilmoittanut ikäänsä.

TAULUKKO 2. Vastaajien ikäjakauma

Ikä	Vastaajien lukumäärä	%
19–29	6	30
30–39	8	40
40–49	4	20
50–59	1	5
60–69	1	5
Yhteensä	20	100

Kyseessä on naisvaltainen ala, joten miesten osuus vastaajista oli odotusteni mukaisesti vähäinen. Vastaajien iän perusteella voidaan todeta, että suurin vastaajajoukko eli 30–39-vuotiaat ovat olleet työelämässä jo useita vuosia. Tätä tukee ajatus siitä, että kysely lähetettiin yksityisten tanssikoulujen vastaaville toimihenkilöille ja johtajille. Toiseksi suurin ikäluokka on nuorin 19–29-vuotiaat, oletettavasti vasta työelämään siirtyneet henkilöt. Nuorten määrää kasvattaa showtanssin antama nuorekas ja menevä vaikutelma sekä se, että tanssialalle päädytään jo nuorena.

Vastaajien koulutus

Koulutukseltaan kukaan vastaajista ei maininnut valmistuneensa showtanssinopettajaksi. Selitys sille on, ettei showtanssiin painottuvaa tanssinopettajakoulutusta ole ollut aiemmin Suomessa, eikä termiä showtanssi juuri käytetä muualla tanssimaailmassa.

TAULUKKO 3. Vastaajien koulutus

Koulutus	Vastaajien lukumäärä	%
Tanssinopettaja	8	47
Liikunnanohjaaja	2	12
Tanssitaiteen maisteri	1	6
Muu	6	35
Yhteensä	17	100

Huomioitavaa on että tanssinopettajana voi toimia myös muusta tanssialan koulutuksesta valmistunut henkilö, jolla ei silti ole opettajan pätevyyttä.

Vastaajien ammatti

Ammatikseen suurin osa ilmoitti olevansa ensisijaisesti tanssinopettajia. Kyselyn vastauksista selvisi, että monella on myös toinen ammattinimike tai he olivat yrittäjiä.

TAULUKKO 4. Vastaajien ammatti

Ammatti	Vastaajien lukumäärä	%
Tanssinopettaja	8	44
Tanssinopettaja, yrittäjä	3	17
Yrittäjä	3	17
Tanssinohjaaja	1	5,5
Tanssitaiteilija	1	5,5
Muu	2	11
Yhteensä	18	100

Useiden paikkakuntien tarjoaman tanssinopetuksen vähäisyyden vuoksi tanssinopettajien kynnys perustaa yksityinen tanssikoulu tai toimia omalla toiminimellään on suhteellisen matala. Yksi mahdollisista syistä suureen yrittäjämäärään voi olla tanssinopettajan kilpailuhenkisyys ja opettajan työn omatoimisuuden luonne, joka kasvattaa yrittäjyyteen.

Vastaajien tanssitausta

Vastaajia pyydettiin kertomaan yleisesti omasta tanssitaustastaan. Heistä yksi ilmoitti, ettei hänellä ole henkilökohtaista tanssitaustaa. Vastausten perusteella selvisi että monella on pitkä ja monipuolinen tanssin harrastustausta. Showtanssi ottaa vaikutteita ja yhdistää monia eri tanssin osa-alueita, joten monipuolinen tanssitausta on jopa edellytys showtanssinopettajalle.

TAULUKKO 5. Vastaajien tanssitausta

Tanssinlaji	Vastaajien lukumäärä	%
Showtanssi	9/18	50
Paritanssi/Kilpatanssi	5/18	28
Katutanssit	3/18	17
Baletti	2/18	11
Useita eri tanssilajeja	17/18	94

Se miksi pari- tai kilpatanssi nousee taulukossa toiseksi, voidaan selittää tanssin sosiaalisella luonteella, johon kuitenkin yhdistyy kilpailuhenkisyys ja nämä näkyvät myös showtanssissa. Kilpatanssin näyttävät asut, glamour ja viihdyttävyyden voidaan yhdistää showtanssin show-elementteihin. Showtanssi hyödyntää myös paritanssin paritekniikkaa ja nostoja. Paritanssia tarjoavien koulujen sivuaineina saatetaan tarjota nuorisolajeja, kuten showtanssia. Katutanssit mielletään enemmän elämäntavaksi kuin tanssilajeiksi, jolloin ne erottuvat omaksi osa-alueekseen, eivätkä niinkään sekoitu muiden tanssilajien, kuten showtanssin kanssa.

Koulutettujen tanssinopettajien lukumäärä

Kyselyyn vastanneiden tanssikoulujen showtanssinopettajien määrä oli yhteensä 24 opettajaa, joista kahdeksalla oli taustalla tanssialan korkeakoulututkinto. Kaikista vastaajista 10 eli 76,9 % oli sitä mieltä, että koulutettu (Teak/AMK) tanssinopettaja eroaa kouluttamattomasta. Vastaajista kolme eli 23,1 % oli eri mieltä.

Saatujen tulosten perusteella on nähtävissä, että kouluttamattomat tanssinopettajat eivät välttämättä tiedä kaikkia koulutuksen tuomia etuja. Toisaalta vastaajien mielipiteissä korostuivat, etteivät erot koulutetun ja kouluttamattoman opettajan välillä ole suuria, jos tanssinopettajalla on muuten työkokemusta. Aloittelevien opettajien kohdalla koulutuksesta saadut työkalut nopeuttavat opettajaidentiteetin sisäistämistä ja antavat laajemman näkökulman opetustyöhön.

Vastauksissa ei ilmennyt vastaajien mielipidettä koulutuksen merkityksestä työelämään siirryttäessä, silloin kun kyseessä on kaksi aloittelevaa opettajaa, vaan koulutusta verrattiin useimmissa vastauksissa pitkään työkokemukseen. Tämän aineiston perusteella ammatilleen omistautunut tanssinopettaja onnistuu pitkän ja monipuolisen työuran aikana hankkimaan vastaavat taidot kuin opettajakoulutuksessa. Tämä vaatii kuitenkin itsenäistä opiskelua ja jatkuvaa tietojen päivittämistä. Oli tanssinopettajalla koulutusta tai ei, käytännön kokemus ja elinikäi-

nen oppiminen kuuluvat jokaisen ammattitaidon ylläpitoon. Alla on esimerkkejä vastaajien mielipiteistä.

”Työkokemus on paras koulu työhön.”

”Kun kokemusta kertyy, ero pienenee.”

”Ei välttämättä eroa, jos ohjaaja on työskennellyt jo vuosia ja päivittää tietotaitoa aktiivisesti. Showtanssipuolella trendit uusiutuvat ja pitää olla ajan hermolla, opettajakoulutus ei takaa esim. ”muodin” hallintaa enää pari vuotta opiskelun jälkeen, jos ei päivitä tietojaan. Opettajakoulutuksen käyneet ovat kuitenkin monipuolisempia omassa työssään.”

”Koulutettu on taitavampi ja pätevämpi, mutta ennen kaikkea sitoutuneempi työhönsä.”

”Kokemus ja persoona tekevät opettajasta hyvän opettajan.”

”Oman osaamisen hahmottaminen ja arvostaminen sekä selkeä kuva omasta opettajuudesta, yleisesti kokonaisuuden hahmottaminen opetustyössä ja kyky sopeutua työyhteisöön ja ryhmätyöhön.”

”Kouluttamattomista opettajista tykätään kyllä myös. Heillä on usein tanssittavampia sarjoja ja oppilaat kokevat saavansa kokeilla paljon enemmän ja vaikeampia juttuja kuin koulutetun tunnilla. Tämä kyllä näkyy sitten myös loukkautumisten määrässä, eli ei hyvä!”

Showtanssinopettajan ammattitaidon rakenne

Pyysin vastaajia kertomaan mielipiteitään, mistä syntyy showtanssinopettajan hyvä ammattitaito. Lähtökohdiltaan hyvän opettajan tulee vastata ainakin kahden kysymyksen: ”Mitä opetan?” ja ”Miten opetan?” Odotetusti tässä taulukossa ylimpänä ovat vastaukset juuri näihin kysymyksiin.

TAULUKKO 6. Showtanssinopettajan ammattitaidon rakenne

Osa-alue	Vastaajien lukumäärä	%
Tanssitekniikka	11/15	73
Pedagogiset taidot	11/15	73
Vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot	7/15	47
Innostavuus, positiivisuus	6/15	40
Eri lajien tuntemus	5/15	33
Persoonaa, mielikuviutus	4/15	27
Itsensä kehittäminen	3/15	20
Tunteiden ilmaisu	2/15	13
Kärsivällisyys	2/15	13

Taitojen opetuksessa substanssiosaaminen eli tanssitekniikan hallitseminen on välttämätöntä ammatinharjoittamisen kannalta. Pedagogiset taidot ovat yhtä tärkeitä, jotta opettaja pystyy välittämään opetettavan asian oppilailleen tehokkaasti sekä ottamaan oppilaan yksilölliset tarpeet huomioon opetuksessa.

Tutkimusaineistostani käy ilmi, että yhdistämällä taulukosta kaikki muut osa-alueet, lukuun ottamatta eri lajien tuntemusta, saadaan yksi suurin ja tärkein hyvän opettajan ammattitaidon osa-alue. Tätä kokonaisuutta voidaan kutsua opettajan henkilökohtaisiksi ominaisuuksiksi, joista vahvin on persoonallisuus. Nämä ihmisen henkilökohtaiset ominaisuudet määrittelevät jo ennen ammatinvalintaa ihmisen luonnetta ja ominaispiirteitä. Kyselyn vastaajat näyttävät olevan kanssani samaa mieltä siitä, että taulukossa esitetyt asiat ovat luonteenpiirteistä juuri niitä, joita tanssinopetuksessa tarvitaan. Varsinkin vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot korostuvat ennen kaikkea ryhmätyöskentelyssä ja ryhmän johtamisessa. Persoonallinen ote työhön muokkaa tanssitunnit opettajan näköisiksi ja saa erottumaan muista.

Yksittäisissä vastauksissa oli korostettu asioita, jotka voidaan kaikki asettaa yllä olevan taulukon osa-alueiden alle. Kuitenkin näitä on hyvä myös tarkastella yksittäisinä kommentteina. Seuraavassa on muutamia vastauksia suoraan kyselystä.

"Työ ja arki erillään."

Tanssinopettajan työn ajattelu oikeana työnä on vasta viime vuosina saanut jalansijaa, sillä se saatetaan edelleen mieltää vain harrastuksen jatkumona. Monille tanssinopettajille tanssi on elämäntapa, jolloin raja työn ja muun arjen välillä saattaa olla häilyvä. Tanssinopettajan työväline on hän itse, joten esimerkiksi kehonhuoltoon saattaa mennä työajan jälkeen huomattavakin aika.

"Taito yksinkertaistaa ja pilkkoa liike tai sarja."

"Oppilaslähtöinen näkökulma"

Nämä yllä luetellut väittämät pohjaavat pedagogisiin taitoihin. Tanssinopetus ei ole vain tanssiaskelien opetusta, vaan opetuksesta tulee tehdä yksilölle niin mielekästä, kuin oppilaan omalle tasolle sopivaa, jotta kiinnostus tanssia kohtaan säilyisi.

"Luotettavuus"

"Täsmällisyys/ järjestelmällisyys"

Edellä mainitut luonteenpiirteet voidaan yhdistää useimman työnantajan toiveisiin ihannetyöntekijästä. Opettajan ammattiin kuuluu vastuu ja ammattietiikka, jota ilman opettajan työ ei olisi niin arvostettu ammatti. Oppilas luottaa opettajansa olevan esimerkillinen, tällöin luotettavuus on erityisen tärkeä osa opettajan työtä.

"Monipuolinen tietämys teatteri/ musiikki/ tanssi."

"Urheilu/ fysiikan tuntemus."

"Lajin erityispiirteiden taju"

Tanssinopettaja on taidon opettaja. Hänellä tulee olla kattava tietämystä tanssialan ja varsinkin oman tanssilajinsa erityispiirteistä, jotta tätä taitoa voidaan opettaa eteenpäin. Jos tanssinopettaja osaa kuvittaa opetustaan suullisesti, esimerkiksi kertomalla tanssin taustasta, opetuksesta tulee monipuolisempaa ja kiinnostavampaa, kuin pelkkien liikkeiden opettelu.

Vastaajien tieto tanssinopettajan koulutusohjelmasta

Vastaajista 15 eli 88,2 % oli kuullut showtanssipainotteisen tanssinopettajan (AMK) koulutuksesta. Vastaajista kaksi eli 11,8 % eivät olleet kuulleet koulutuksesta. Yksi vastaajista on ollut osallisena koulutuksen suunnitteluun ja toiminut koulutuksessa tuntiopettajana.

TAULUKKO 7. Vastaajien tieto tanssinopettajan koulutusohjelmasta

Mistä	Vastaajien lukumäärä	%
Ystävän kautta	8/13	62
Internet	4/13	31
Opiskellut alaa	2/13	15
Opinto-opas	1/13	8
Mainokset	1/13	8

Tieto koulutuksesta on tavoittanut suurimman osan vastaajista, joten voidaan olettaa, että markkinointia tapahtuu siellä, mistä kohderyhmän oletetaan tietoa hakevan. Tänä päivänä tietoa on tarjolla niin paljon, että se tulee osata löytää. Tiedon tulee olla henkilölle ajankohtaista esimerkiksi iän tai elämäntilanteen vuoksi, jotta hän on oma-aloitteinen tiedon etsinnän suhteen. Ala- ja yläkouluis- sa tai tanssikouluissa opettajat ja toimihenkilöt ovat hyvä mainoskanava oppilailleen, ja tieto voi edetä suullisesti todella nopeasti ja laajalle.

Vastausten keskiarvo tanssinopettajakoulutuksen tärkeydestä

Kyselyssä tutkittiin, kuinka tärkeänä vastaajat pitivät showtanssinopettajakoulutusta. Vastaajat saivat asteikolla miinus viidestä plus viiteen arvon +3. Tämä kuvastaa sitä, että enemmistön mielestä tanssinopettajakoulutus on tärkeä ja hyödyllinen tuleville tanssinopettajille.

KUVA 2. Vastausten keskiarvo tanssinopettajakoulutuksen tärkeydestä

Koulutuksen vaikutus saattaa muuttaa ihmisten suhtautumista tanssinopettajan ja varsinkin showtanssinopettajan ammattia kohtaan. Korkeakoulututkinnon suorittanut tanssinopettaja saa pedagogiset valmiudet toimia opettajana ja hänet voidaan samaistaa muihin opettajakuntiin. Koulutuksen arvostus ja itsensä kouluttaminen edesauttavat tanssinopettajan urakehitystä, jotta hän jatkaisi alalla kauemmin. Tämä nostaa myös toivon mukaan ammattitaitoa uudelle tasolle.

Koulutukselta toivottu osaaminen

Vastaajilta kysyttiin, millaista koulutusta showtanssinopettajakoulutuksen tulisi antaa heidän työntekijöilleen. Tässä alla olevassa taulukossa kannattaa huomioida, että sen alku vastaa aiemmin lueteltuja hyvän tanssinopettajan ominaisuuksia (Ks. taulukko 6.). Huomioitavaa on myös se, että vastaajat haluavat koulutuksen keskittyvän yhtä paljon niin tanssitaidon opettamiseen kuin pedagogisiin opintoihin.

TAULUKKO 8. Koulutukselta toivottu osaaminen

Osaaminen	Vastaajien lukumäärä	%
Tekniikka/tanssitaito	6/15	40
Pedagogiset taidot	6/15	40
Vuorovaikutustaidot	3/15	20
Anatomia, fysiologia, ensiapu	3/15	20
Koreografia opintoja	3/15	20
Markkinointi, talous, hallinto	2/15	13
Tanssin historia	1/15	7

Vuorovaikutustaidot koetaan ehkä haasteellisina opettaa, sillä ne ovat opettajassa itsessään henkilökohtaisina ominaisuuksina tai ne kasvavat kokemuksen myötä. Kuitenkin koulutus voi tarjota ratkaisumalleja tai opetustilanteita, joissa yleisiä tapauksia voi harjoitella ohjatussa ympäristössä.

Opettajakoulutuksen tulisi tähdätä turvalliseen taitojen opetukseen. Tätä tukevat kyselyyn vastanneiden ajatukset anatomian, fysiologian ja ensiapukoulutuksen tärkeydestä. Showtanssinopetuksessa tiettyjen elementtien, kuten nostojen opettaminen edellyttää tietoisuutta turvatoimista, joita ilman opetusta ei tulisi sallia. Alla on lueteltuna muutamia vapaamuotoisia vastauksia, joita koulutukselta toivottiin taulukon osaamisalueiden lisäksi.

"Lisää työtä alalle."

"Esim. kurssimuotoisena, tiiviskursseja."

Koulutukselta toivotun osaamisen odotetaan tuovan lisää työtä alalle, joka voi toteutua tanssinopetuksen arvostuksen lisääntyessä. Kun tanssi on jo mukana valtakunnallisessa peruskoulujen opetussuunnitelmassa, tanssinopettajakoulutuksen ja varsinkin työharjoittelujaksojen myötä niin sanottuja oikeita tanssinopettajia palkataan töihin luokanopettajien ja liikunnanopettajien rinnalle. Lisäksi monet alan tahot, jotka vaativat koulutuksen, voivat nyt palkata ammattitaitoisia tanssinopettajia.

Kokemukseni mukaan myös jopa pienemmät paikkakunnat ovat valmiita panostamaan tanssinopetukseen, mutta innostuneita ja ammattitaitoisia tanssinopettajia ei ole ollut vastaanottamaan työtä. Seuraava suuri kehittämisaalue jo työelämässä oleville tanssinopettajille olisi jatkokouluttautuminen. Kyselyn vastauksista ilmeni toiveita kurssimuotoiseen opetukseen, jolla voisi aktiivisesti päivittää tietojaan. Seuraavassa vielä muutamia esimerkkejä, joihin otan kantaa myöhemmin muissa kappaleissa.

"Ammattitaitoista asennetta työyhteisöön."

"Pitkäjänteistä suhtautumista opettamiseen."

"Ohjeita alkeisopetukseen (on tärkeää saada tunneille markkinoinnin avulla saadut oppilaat myös jäämään)!"

"Perusjuttuja, miten yhteydenpito esim. lasten vanhempain hoidetaan."

"Paljon henkilökohtaista palautetta."

Tanssinopettajakoulutukseen liittyvien osa-alueiden tärkeys ja toteutus

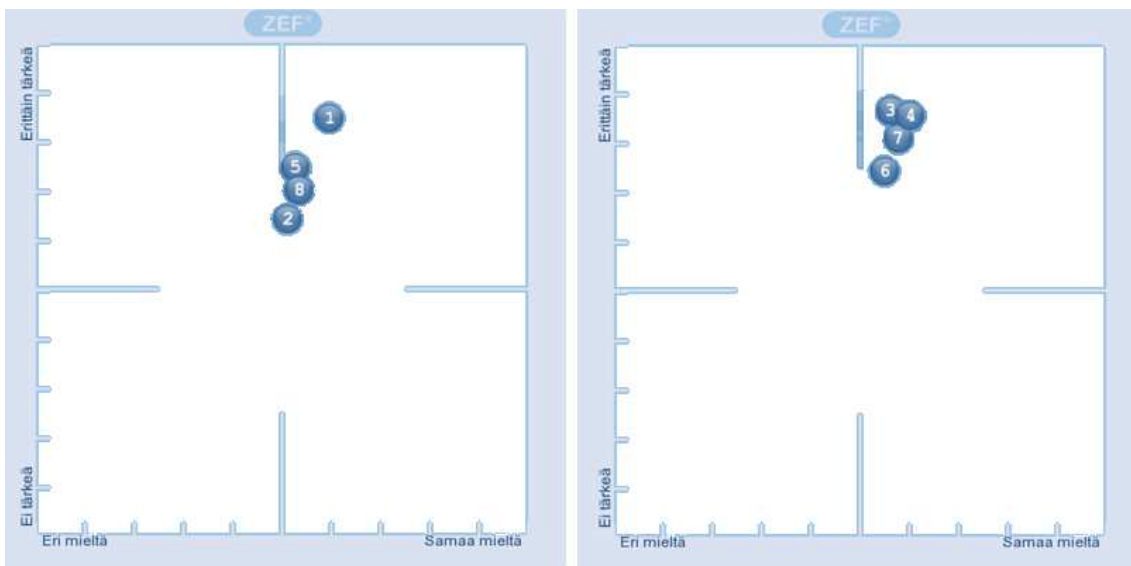
Esitin vastaajille kahdeksan valmista väittämää koulutuksen antamista taidoista. Nämä väittämät eivät ole tärkeysjärjestyksessä. Väittämät rakensin omista kokemuksistani opiskelijana tanssinopettajakoulutuksessa sekä soveltaen showtanssin suuntautumisvaihtoehdon opetussuunnitelmaa. Halusin nähdä, ovatko kyselyn vastaajat samaa vai eri mieltä kanssani. Nelikentän lisäksi heillä oli mahdollisuus vapaaseen palautteen antamiseen, johon ei tullut yhtään kommenttia.

Tehtävässä kysyttiin, kuinka tärkeinä vastaajat pitävät tanssinopettajakoulutuksen eri osa-alueita ja ovatko he samaa mieltä, että nykyinen opettajakoulutus sisältää nämä halutut osa-alueet. Vastaajat vastasivat nelikenttään, jossa vastaus merkitään kirjoittamalla kysymyksen numero siihen kohtaan taulua, mikä

vastaa mielipidettä kyseiseen väittämään. Nelikenttää tulisi lukea ensin vaaka-suunnassa ja sitten pystysuunnassa. Alla on lueteltu vastaajille esitetyt väittämät 1-8.

1. Hyvät vuorovaikutustaidot
2. Laaja tanssikulttuurin ja -historian tuntemus
3. Kyky käyttää kehontuntemusta (anatomia/fysiologia) osana opetusta
4. Tanssiteknikka kehitty monipuolisesti
5. Tanssitekninen sanasto laajenee
6. Opettajaidentiteetti alkaa vakiintua
7. Kyky luoda lyhyen ja pitkän tähtäimen opetussuunnitelmia
8. Yrittäjämäinen asenne alkaa vakiintua

KUVA 3. Vastauksien keskiarvot

Työntekijän valintaan vaikuttavat tekijät

Kyselyn loppuksi kartoitettiin työnantajan näkökulmaa palkkauksen kriteereistä. Kysymyksiä esitettiin showtanssin harrastustausta, koulutus, työhaastattelun merkitys, muun ammatillisen näytön vaikutus sekä hakijan luonne ja persoonallisuus. Vastaajan tuli laittaa rasti ruutuun niin monen väittämän kohdalle kuin näki tarpeelliseksi. Kuvan vasemmassa sivussa näkyy numero, kuinka moni vastaajista oli kyseistä mieltä, oikeassa reunassa on sama tulos prosentteina.

Kuvasta näkee, että suurimmaksi vaikuttavaksi tekijäksi nousevat luonne ja persoonallisuus, ylitse ammatillisen osaamisen.

Kuva 4. Työntekijän valintaan vaikuttavat tekijät

4 TIE TANSSINOPETTAJAKSI

Yleisesti kokemukset opettajana olemisesta nähdään oppilaan näkökulmasta, tai opettajakokemukset on hankittu toimimalla opettajana, ilman koulutuksen antamaa muodollista pätevyyttä (Kansanen & Uusikylä 2002, 76). Tanssinopettajan ammattiin etenemisessä voidaan nähdä tämä sama ilmiö. Hyvin tyypillinen tapa edetä tanssinopettajaksi on oman kokemus- ja harrastuspohjan myötä. Suurella osalla tanssinopettajista ei ole lainkaan alan varsinaista koulutusta.

4.1 Showtanssinopettajaksi kehittyminen

Osa tanssinopettajista on kouluttanut itsensä tanssialaa lähellä oleviin ammatteihin, jotka tukevat tanssinopettajan työtä. Kyselyyn vastanneilla näitä olivat liikunnanohjaaja tai fysioterapeutti. Tanssinopettajilla voi olla tehtynä myös kasvatustieteen opintoja tai pedagogisia opintoja muun opiskelun yhteydessä.

Tanssinopettajan ammatillisessa kehittämisessä tanssin harrastuskouluilla ja ensimmäisillä työpaikoilla on suuri merkitys, sillä siellä aloitteleva tanssinopettaja kehittää itsellensä hyvät tanssitekniset taidot. Tanssinopettajia voidaan verrata aineenopettajiin, joilla opetuksen pääpaino on voimakkaasti itse substanssiosaamisessa eli taitotiedon hallinnassa. Kyselyyn vastanneista suurin osa (73 %) painotti hyvän tanssitekniikan hallintaa ja piti sitä perustana koko tanssinopetukselle.

Tanssinopetukseen kuuluu olennaisena osana motoristen taitojen opettaminen. Siihen voidaan soveltaa perinteistä mestari-oppipoikamallia, jossa mestari ohjaa oppipoikaa hänen oppiessa työn tekemistä. (Salakari 2007, 84.) Myös tie tanssinopettajaksi tapahtuu pääosin itse tekemällä ja oppimalla. Filosofian tohtori Hannu Salakari (2007,15) on erikoistunut taitojen opetuksen pedagogiikkaan ja toteaa, että taitojen oppiminen on kokemusperäistä oppimista. Oppija oppii erilaisista kokemuksista itse tekemällä. Aluksi oppiminen tapahtuu malliesimerkin avulla, myöhemmin mukaan tulevat itsenäinen toiminta ja sen reflektointi.

Motoristen taitojen opetus voidaan Salakarin (2007, 84) mukaan karkeasti jaotella neljään osaan:

- 1) Informaation jakaminen (selitys, demonstraatio)
- 2) Harjoitus
- 3) Palaute
- 4) Yleistäminen

Aloittelevat tanssinopettajat haluavat yleensä tehdä mukaansatempaavia trendikkäitä ja tanssittavia tanssisarjoja. Oppilaat pääsevät kokeilemaan jopa liian vaikeita juttuja, jotka toisaalta motivoivat heitä, mutta toisaalta saattavat pelottaa vaikeudellaan tanssitunnilta pois. Olen Salakarin (2007, 86) kanssa samaa mieltä, että liian nopeaa etenemistä vaikeisiin tehtäviin tulee välttää. Koska tanssitunnin pääpaino on erilaisten tanssitekniikoiden, askelsarjojen ja -kuvioiden oppimisella, jää syvempi oppiminen motoristen taitojen hallinnan lisäksi usein taustalle (Hartojoki 2004, 7). Ikä sinänsä ei ole este opettamiselle, mutta kyselystä saatujen vastauksien perusteella voidaan kyseenalaistaa, onko nuori opettaja ehtinyt hankkia tarvittavaa tietotaitoa, jotta se riittäisi kokonaisvaltaisesti opettajan työtehtävien hoitamiseen ja osittaisen kasvatusvastuun kantamiseen.

Tanssinopetuksen suunnitelmallisuus, monipuolisuus ja tietoisuus omasta opettajuudesta ovat taitoja, joita tämän päivän tanssinopettajilta odotetaan. Tanssinopettajaksi tulemisessa ei riitä pelkkä hyvä tanssitaito. Ammattitaitoisen tanssinopettajan ominaisuuksiin kuuluvat olennaisena osana myös viestintätaidot, ihmissuhdetaidot, sosiaalisen järjestyksen taidot sekä motivointi- ja aktiivointitaidot. (Lumijärvi 2008, 14.)

4.2 Opettajuus ammatti-identiteettinä tanssialalla

Opettajuus on jokaisen henkilökohtainen tapa toimia opettajana. Se muodostuu ihmisen omasta elämäkokemuksesta ja persoonallisuudesta vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa. Opettajuus on suhteellisen uusi käsite. Aikaisemmin

puhuttiin vain opettamisesta itsessään, nyt opettajuus sisältää opettajana toimimisen lisäksi myös paljon muitakin osa-alueita. Näistä hyvä esimerkki on opettajan pedagoginen ajattelu. (Lahtiranta & Penttilä 2006, 12.)

Kyselyn vastaajista suurin osa eli 73 % painotti tanssitaitojen lisäksi myös pedagogisia taitoja. Tässä työssä näillä taidoilla tarkoitetaan opettajan ottamaa vastuuta opetuksesta. Millaisia päätöksiä hän tekee eri opetustilanteissa ja millaiseen arvopohjaan hänen opetuksensa nojaa. Tähän kuuluvat muun muassa opettajan oman oppimis- ja tanssikäsityksen muodostaminen.

Liikuntatieteiden maisteri Mariana Siljamäki (2007, 278–279) on artikkelissaan *Tanssin oppiminen – enemmän kuin askeleita* määritellyt henkilökohtaisen tanssikäsityksen suuntaavan sitä, millaisia tavoitteita ja sisältöjä opettaja painottaa, millaista tietoa hän oppilailleen tanssista välittää ja millaisia työtapoja käyttää. Tanssikäsitys laajenee uusien oppimiskokemusten myötä. Jos tanssinopettaja aktiivisesti päivittää tanssietouttaan ja pitää yllä tanssitaitoaan, voi hän paremmin välittää niitä eteenpäin oppilailleen. Tanssikäsityksen tiedostaminen voi auttaa hahmottamaan, miten mieltää tanssin, jota opettaa. Tanssinopetuksen lähtökohtana voi olla kuntoilu ja fyysisten ominaisuuksien parantaminen tai sitä voidaan pitää taidemuotona sekä kasvatuksen välineenä. Oppimiskäsitys puolestaan on niitä perusolettamuksia, joita opettajalla on oppimisen luonteesta. Siihen kuuluu näkemys siitä, mitä oppiminen on, miten oppiminen tapahtuu ja miten sitä voidaan edistää.

Tanssinopettajaksi, niin kuin muidenkin alojen opettajaksi kehittyminen on pitkä prosessi, joka syntyy kokemuksen ja mahdollisen opettajakoulutuksen myötä kehittyvistä taidoista. Salakari (2007, 16) puhuu oppimisen prosessinomaisesta luonteesta, jossa oppiminen vaatii aikaa. Väisänen ja Silkelä (2000, 132) lisäävät että opettajaksi tuleminen ei ole vain tietojen, taitojen ja kompetenssien kehittymistä, vaan se on syvällisemmin ihmisen persoonallisuutta koskettava ja monimutkainen ammatillisen kehittymisen prosessi. Opettajaksi kasvaminen vaatii jatkuvaa sisäistä kehittämistyötä, tavoitteiden tarkastelua ja jatkuvalla arvioinnille altistumista (Isohookana-Asunmaa 1993, 136).

Silti suurin osa opettajuudesta muodostuu synnynnäisistä ominaisuuksista, kuten persoonallisuudesta. Kun puhutaan että joku on synnynnäinen opettaja, hänellä on taipumus ajatella ja toimia pedagogisesti oikealla tavalla osin tiedostamatta sitä itse. (Lahtiranta & Penttilä 2006, 12–13.) Tanskan pedagogisen yliopiston professori Per Fibaek Laursen (2006, 126) puolestaan puhuu opettajan ammatin kutsumuksesta. Opettajan pedagoginen ajattelu saattaa olla hänelle heti luontaista, vaikka opettaja ei osaisikaan selittää toiselle, miksi päätyy kyseisiin ratkaisuihin.

Useimmat opettajista muistavat positiivisia kokemuksia opetusosalta. He ovat kokeneet sen hauskana ja elämänmyönteisenä ammattina. Tällaisten kokemusten myötä tulee toimintatapoja, joiden avulla opettaja huomioi valintojaan enemmän tietoisesti. Kasvatuksellisten teorioiden pohdinta edesauttaa omien opetuskäytäntöjen ja opetuksen suunnittelua (Puuperä 2009, 68).

Tanssinopettamisen voidaan ajatella sisältävän molemmat sekä substanssin opetuksen että pedagogisen kasvatuskäytännön. Tämän lisäksi tanssiharjoittelu kehittää ihmistä aina kokonaisuutena ja mukaan tulevat oppilaan henkilökohtaiset ominaisuudet. Vaikka pääpaino olisi tanssitaidon tai fyysisen suorituskyvyn parantamisessa, vaikuttaa harjoittelu myös tanssijan persoonallisuuden kehittymiseen ja itsetuntemukseen. (Siljamäki 2007, 275.) Laursen (2006, 37) on samoilla linjoilla todetessaan, että tietojen oppiminen on tärkeää, mutta oppilaiden persoonallisuuden ja sosiaalisuuden kehittyminen on vielä tärkeämpää.

4.3 Opettajan persoonallisuus

Opettajan persoonallisuus on vaikuttava tekijä tanssinopetuksessa. Opettajat työskentelevät palveluammattissa ja näin ollen heillä on tärkeä merkitys oppilaiden viihtyvyydelle ja oppimiselle. Opetuksen laatu riippuu yhtä lailla opettajan persoonallisuudesta kuin hänen opetusmenetelmällisistä valmiuksistaankin (Kari 1988, 49).

Ihanneopettajasta puhutaan, kun halutaan löytää kaikki opettajan hyvät ominaisuudet yhdessä henkilössä. Kasvatustieteiden emeritusprofessori Jouko Karin (1988, 50) kirjassa *Opetus- ja kasvatustyö ammattina* esitelty tutkimus korostaa, millainen opettaja on ihmisenä ja vasta sen jälkeen tulevat pätevyys sekä opetustaito.

Tutkimukseni kyselyssä pyydettiin vastaajia määrittelemään viisi asiaa, joista tanssinopettajan hyvä ammattitaito koostuu. Yksi vastaajista oli selkeästi laittanut ensimmäiseksi opettajan persoonan. Muiden vastauksissa näkyi asioita, jotka voidaan vahvasti liittää opettajan persoonaan. Nämä vastaukset on lueteltu alla.

- ottaa kaikki huomioon
- tunteiden ilmaisu, ilmaisukyky
- yhteistyökyky
- sosiaaliset taidot, sosiaalisuus
- luotettavuus
- innovatiivinen
- oppilaiden innostaminen
- luovuus
- omaperäisyys
- kannustava, innostavuus
- positiivinen
- mielikuvitus
- hyvä ulosanti
- kärsivällisyys
- ajan seuraaminen

Persoonallinen opettaja on oppilailleen hyvä samaistumisen kohde. Oman innostumisen myötä opettaja antaa oppilailleen positiivisia tunnereaktioita, jotka vahvistavat opitun asian muistamista. Hyviä oppimistuloksia saadaan usein, kun opettaja on aidosti ja koko olemuksellaan läsnä oppimistilanteessa. (Laursen

2006, 10.) Opetuksen laatuun vaikuttaa enemmän opettajan persoonallisuus kuin opetusmethodiset valmiudet (Kari 1988, 51).

Tanssinopetuksessa persoonallinen opettaja suunnittelee materiaalin siten että innostuu siitä itsekin. Nuorten suosimissa tanssilajeissa, kuten show- tai katu-tansseissa, opettajan musiikki- ja vaatevalinnat yleensä tukevat opetettavaa asiaa. Vaikka asuvalinta ei välttämättä edesauta opettajan näyttöä ja liikkeiden oikeaoppista tekemistä, on sillä merkitystä ennen kaikkea oikeanlaisen ”fiiliksen” luojana.

Persoonallinen opettaja myös hyväksyy itsensä sellaisena kuin on, minkä voisi osaltaan ajatella auttavan oppilaidenkin hyvän itsetunnon kehittymistä. Jouko Karin (1988, 56) mukaan terveet asenteet ja hyvä itsetunto ovat asioita, joita kaikille ihmisille olisi hyvä opettaa. Tanssinopettajakokemukseni mukaan hyvän itsetunnon omaavat oppilaat luottavat itseensä niin, että uskaltavat lähteä kokeilemaan ja luomaan omaa persoonallista tanssiaan, eli tekemään improvisaatiota. Tämä voi olla myöhemmin tarpeen, jos haluaa edetä tanssinharrastuksessaan ammattiin saakka sekä suunnitella omat opetusmateriaalinsa.

Opettajan persoona motivoi oppilaita, mikä on hyvin tärkeä tekijä tanssikoulutoiminnan tuloksellisuuden kannalta. Tanssikouluilta saatujen vastauksien mukaan opettaja saa tanssitunnilleen oppilaat ulkopuolisen markkinoinnin, koulun ja oman opettajamaineen perusteella, mutta taito saada oppilaat jäämään kursseille on opettajasta kiinni. Edistyneempien oppilaiden kohdalla tanssin opiskelu vaatii pitkäjänteisyyttä ja sitkeää harjoittelua, jonka vastapainoksi opettajan tanssitunnille luoma ilmapiiri edesauttaa oppilaiden jaksamista ja viihtymistä.

Persoonallisuutta ja innostavaa otetta työhön on haasteellista opettaa, sillä se on pääosin synnynnäistä. Koulutus tai kokemus voi antaa varmuutta toimia työssä vapaammin, mikä puolestaan auttaa tuomaan esiin omaa luonnetta. Luokanopettajakoulutuksessa tuleville opettajille on pyritty esittämään niitä persoonallisia ominaisuuksia, joihin oppilaat voivat suhtautuvat myönteisesti. (Kari, 1988, 52.)

Laursen (2004, 151) jatkaa tähän, että opettajan persoonalliset ominaisuudet ovat tärkeitä oppimiselle, mutta opettajan peruspersoonallisuuden ja opetuksen laadun välillä ei ole yhteyttä. Toisin sanoen opettaja voi omasta persoonallisuudesta riippumatta koulutuksen myötä oppia sellaisia persoonallisuuden piirteitä, jotka ovat tärkeitä oppilaiden oppimisen kannalta. Showtanssin opetuksessa opettajan persoona ja mieltymykset vaikuttavat siihen, millaisiksi hänen tanssintuntinsa muodostuvat.

4.4 Tanssinopettajakoulutuksen vaikutus showtanssialaan

Showtanssiin erikoistuneen tanssinopettajakoulutuksen vaikutus tullaan näkemään työelämässä pääosin vasta tulevien vuosien aikana, sillä tällä hetkellä suurin osa showtanssia opettavista opettajista tekee työtään ilman tanssialan korkeakoulupohjaista tutkintoa.

Kuitenkin vastaajista 76,9 % oli sitä mieltä että koulutettu (TeaK / AMK) tanssinopettaja eroaa kouluttamattomasta opettajasta. Heidän näkemyksensä mukaan koulutus tuottaa monipuolisempia tanssinopettajia. Tämän voisi ajatella johtuvan siitä, että koulutus tarjoaa mahdollisuuden harjoitella erilaisia tanssilajeja ja laajentaa tietoutta tavalla, joka koulutuksen ulkopuolella olisi tänä päivänä hidasta ja työlästä, usein jopa mahdotonta. Opiskelija kohtaa koulutuksen aikana useita alan ammattilaisia, joihin samaistuminen intensiivisten opintojaksojen aikana edesauttaa opiskelijan itsensä kehittämistä. Koulutuksesta saadut tiedot opettajaopiskelija voi ideaalilanteessa siirtää suoraan työelämän kokemuksiin jo työharjoittelujaksojen aikana.

Oamkin tanssinopettajan koulutusohjelmaan valituilla opiskelijoilla on yleensä jo olemassa oleva tanssitausta, joka syventyy ja monipuolistuu opintojen aikana. Opiskelijan on tärkeää olla useiden erilaisten opettajien opissa, jotta voi tehdä huomioita erilaisista tavoista toimia sekä opettajana että oppijana. Tanssinopetuksessa huomion yhtenä keskipisteenä on opetella liikkeen oikeaoppinen suoritus tapa, jotta välttyttäisiin tapaturmilta. Käytännön opetusta tukevat teoriaopinnot ihmisen kehontuntemuksesta, kuten esimerkiksi anatomiasta,

kinesiologiasta ja fysiologiasta, mutta opiskelun pääpainona voidaan edelleen pitää substanssiosaamista ja sekä pedagogisen pätevyyden hankkimista.

Tanssiteknisten liikkeiden tekeminen oikeaoppisesti ja kyky jakaa tämä tieto suullisesti oppilaille kuuluvat hyvän tanssinopettajan taitoihin. Hyvässä vuorovaikutustilanteessa opettaja ohjaa oppilasta oppimaan, mikä antaa edellytykset oppia uusia tekniikoita ja liikkeitä nopeammin sekä turvallisemmin (Laakso 2003, 19). Liikuntatieteiden tohtori Väinö Varstala (2007, 128) korostaa hyvin jäsennellyn ohjeistamisen olevan ammattitaitoisen opettajan tunnusmerkki, mikä osoittaa, että hän hallitsee oppiaineksen ja opettamisen. Opetuksen johdonmukaisuuden hahmottaminen luo opettajalle mahdollisuuksia tehdä lyhyen ja pitkän tähtäimen opetussuunnitelmia, jotka ovat tärkeitä elementtejä tavoitteellisen opetuksen rakentamisessa.

Koulutuksen aikana opiskelija pohtii omaa opettajuuttaan. Tanssinharrastajana hänen ei välttämättä ole tarvinnut syventyä ajattelemaan opetukseen liittyviä kysymyksiä tai jos hänellä on jo kokemusta opetuksesta, voi hän vahvistaa tai muuttaa niitä. Pedagogisissa opinnoissa tanssinopettajaopiskelija pohtii opettajuutta useista eri näkökulmista. Tanssinopettajalla on opettaessaan aina tanssi- ja oppimiskäsitykset mukana, mutta niiden tietoinen ajattelu saattaa tulla vasta koulutuksen myötä. Ammatti-identiteetin syntyminen vaatii kasvatustavoitteisiin liittyvien kysymysten pohdintaa (Kari 1988, 16).

Ammattitaito koostuu kyvyistä ja valmiuksista, joita tarvitaan toimiessa ammatin erilaisissa tehtävissä (Pohjonen 2005, 47). Näissä tilanteissa hyvät vuorovaikutustaidot ovat opettajalle eduksi. Ammatillisen koulutuksen saanut opettaja osaa tanssin ammattisanastoa ja sen käyttäminen opetuksessa edesauttaa yhteistä kommunikointia eri opettajien ja oppilaiden välillä.

Tanssinopettajakoulutuksen vaikutuksen voidaan olettaa näkyvän tulevaisuudessa myös ihmisten tanssietoisuuden lisääntymisenä. Koulutuksen tämänhetkisen oppisisällön mukaan tanssinopettajat pystyvät jakamaan substanssiosaamisen lisäksi tietoa lajinsa synnystä, historiasta ja niihin liittyvistä päätekijöistä. Yrittäjyysopinnot antavat perustietoa oman ammattitaidon hyö-

dyntämisestä liiketaloudellisesti, esimerkiksi oman yrityksen perustamisen muodossa.

4.5 Työssä oppimisen merkitys ennen kaikkea

Ammatillisen koulutuksen odotetaan tuottavan suoraan työmarkkinoille sovelias- ta ammattitaitoa. Tämä ei kuitenkaan nykypäivänä pidä paikkaansa, sillä opetta- jan tulisi heti valmistuttuaan hallita täydellisesti tätä ammattitaitoa. (Leino & Lei- no 1997, 47.) Työelämä tuottaa ne vaatimukset, joita ammattitaitoiselta opettajalta vaaditaan. Esimerkiksi moni työnantaja pitää jatkokouluttautumista edellytyksenä työsopimuksen jatkumiselle. Koulutuksen voidaankin ajatella an- tavan vähimmäistiedot, joita työelämässä tarvitaan.

Tähän vastaa myös Irma Laiho (2000, 92) artikkelissaan *Näyttötutkinnot – to- delliset työelämän tutkinnot?* sillä, että ammattitaidon oppimisen kannalta työ- elämässä opittavien taitojen katsotaan olevan aivan välttämättömiä. Opettajan ammatillinen kasvu voi peruskoulutuksen jälkeen jatkua jopa elinikäisesti (Leino & Leino 1997, 12). Elinikäinen oppiminen on laaja käsite, joka sisältää niin per- soonallisuuden kuin sosiaalisen ja ammatillisen elämän jatkuvan kehityksen (Pohjonen 2005, 17).

Vastaajien mielestä koulutettu ja itseoppinut tanssinopettaja eivät välttämättä eroa toisistaan tai varsinkin, kun kokemusta kertyy, niin ero pienenee. ”Työko- kemus on paras koulu työhön” vastaa yksi kyselyyn vastanneista. Työssäoppi- misellä on pidemmät perinteet kuin koulussa tapahtuvalla ammattikoulutuksella (Huhtala 2000, 20). Sama pätee tanssinopettajakoulutukseen. Ennen koulutuk- sen olemassaoloa ammatillinen oppi saatiin oppimalla itse työssä.

Tutkimuksia kokeneen ja kokemattoman opettajan eroista on tehty verrattain vähän. Tällaiset noviisi-eksperttitutkimukset osuvat todella kapeaan opettaja- ammatin alueeseen, mutta niistä on saatu irti, millaisia opetustaitoja voidaan hyödyntää koulutuksen pohjalla. Koulutuksen jälkeen työelämään siirtyminen voi olla monelle yllättävä paikka. Ammatillinen pätevyys, tieto- ja taitoperusta,

sekä pedagoginen ajattelutapa hankitaan pääosin vasta käytännön työskentelyn myötä. (Leino & Leino 1997, 107.)

Opettajan ammatillista kehittymistä on kuvattu useilla erilaisilla kasvumalleilla, joista yksi on ammatillisen pätevyyden kasvumalli. Tässä mallissa voidaan ammatilliselle kehitymiselle erottaa viisi tasoa:

1. Noviisivaihe, jossa opetus on hyvin kiinni säännöissä ja tehdyissä suunnitelmissa.
2. Kehittynyt aloittelijavaihe, jossa toiminta perustuu eri tilanteissa esiintyviin samankaltaisiin piirteisiin ja toistoon.
3. Pätevyysvaihe, jossa alkaa näkyä rutiininomainen ja tietoinen suunnittelu, opetustilanteiden hallinta, pidemmän aikavälin tavoitteet.
4. Ammatillisuusvaihe, jossa tilanteet hahmotetaan kokonaisvaltaisesti, sekä kuhunkin tilanteeseen käytetään sopivia toimintaperiaatteita.
5. Eksperttivaihe, jossa päätökset tehdään intuition ja tiedostamattoman ymmärryksen varassa, ekspertillä on näkemys siitä, mikä on aina missäkin tilanteessa mahdollista. (Dreyfus & Dreyfus Leinon & Leinon mukaan 1997, 110.)

Opettajan ammatillinen kehitys ei kuitenkaan etene loogisesti vuosien myötä. Kehittyminen perustuu ennen kaikkea henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja ympärillä vallitseviin olosuhteisiin. (Leino & Leino 1997, 112.) Tällöin toisen opettajan kehittyminen voi pysähtyä, kun toisen hypätä kerralla paljon eteenpäin.

Tässä kohtaa työssä oppimisen merkitys korostuu, sillä käytännön tilanteissa oppiminen tapahtuu nopeasti. Itseohjautuvaa oppimista tapahtuu tanssialalla paljon. Aikaisemmin yleinen näkemys oli ensin kouluttautua ja sitten hakea koulutusta vastaavaa työtä, kun nykyään päädytään hakemaan työtä vastaavaa koulutusta (Pohjonen 2005, 78). Tanssialalla voidaan ajautua opettamaan niin nuorena, että kouluttautuminen saattaa tulla ajankohtaiseksi vasta työelämässä toimimisen aikana. Tällöin opettaja yleensä huomioi oman opetuksensa puutteita ja kehittämisalueita, joihin haluaa koulutusta.

Opettamis- ja oppimistilanteet ovat hyvin tilannesidonnaisia, mutta kokemusten ja niistä opittujen ratkaisumallien myötä tanssinopettajalla voi olla paremmat mahdollisuudet toimia tulevissa ongelmanratkaisutilanteissa. Tanssinopettajan työssä palaute tulee oppilailta. Yhteistoiminnallisen oppimisen kautta tanssinopettaja voi oppia uusia asioita ja saada palautetta niin työtovereiltaan kuin myös oppilailtaan.

Työssäoppimisen kaksi keskeisintä menetelmää ovat kokemuksellinen ja yhteistoiminnallinen oppiminen (Pohjonen 2005, 81). Vaikkakin palaute saadaan suoraan omilta oppilailta, tulisi työssä oppimisessa olla joku opastamassa ja apuna ongelmanratkaisutilanteissa. Työpaikoilla tanssinopetus tapahtuu itsenäisesti, jolloin ohjaajan tai kokeneemman työntekijän apu saattaa unohtua. Ohjaajan tehtävänä on ohjata, informoida, ymmärtää ja auttaa, kunnes henkilökohtainen valmius työhön lisääntyy (Pohjonen 2005, 113).

Yhteistyö työtovereiden kanssa ja suhde heihin on ylipäätensä tärkeä, jotta opettaja ei tuntisi oloansa yksinäiseksi työtehtäviensä kanssa (Laursen 2004, 26). Tanssinopettajakoulutuksen aikana tehdyssä työharjoittelun ideaalitalanteessa yhdistyvät juuri yhteistoiminnallinen ja kokemuksellinen oppiminen.

5 KOULUTUKSEN NÄKYVYYS TUO ODOTUKSIA

Oamkin Internetsivuilla markkinoidaan tanssinopettajakoulutuksen antavan kelpoisuuden toimia tanssinopettajana, joka osaa käyttää erilaisia opetusmenetelmiä, kykenee yhdistämään pedagogisen teorian ja käytännön tanssinopettajan työhön. Pääpaino koulutuksessa on tanssijuuden rinnalla pedagogisen ammatti-identiteetin kehittämisessä. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2011, hakupäivä 17.7.2011.) Tietoisuus koulutuksesta ja sen myötä showtanssialasta luo odotuksia siitä, millaista koulutusta Oamkin tulisi tarjota.

5.1 Tietoisuus tanssinopettajakoulutuksesta

Tanssinopettajakoulutus käyttää koulutuksen markkinointiin mediamainonnan eri muotoja, kuten ilmoittelua sanoma- ja aikakauslehdissä sekä televisio- ja verkkomainontaa. Lisäksi koulutusta on mainostettu eri tanssitapahtumissa, kuten Performing Arts tanssien suomenmestaruuskilpailuissa. Mainonnalla tarkoitetaan tässä tavoitteellista tiedottamista, jonka avulla pyritään tavoittamaan suuri joukko ihmisiä. Yleisenä mainonnan trendinä on kohdistaa mainonta myös pienemmälle kohderyhmälle, jolloin mainonnan kohteesta kiinnostuneita henkilöitä puhutellaan henkilökohtaisemmin. (Bergström & Leppänen 1999, 216.)

Kyselyyn vastanneista kaksi eli 11,8 % eivät koskaan olleet kuulleet Oamkin tanssinopettajan koulutuksesta. Vaikka ihmisten saavutettavuus ja tiedon leviäminen ovat nykyaikaisten tiedotusvälineiden muodossa nopeampaa kuin ennen, vaatii informaation katkeamaton eteneminen monenlaisia tapoja lähestyä kohderyhmää. Yhtenä ratkaisevana tekijänä voi olla ihmisen oma-aloitteisuuden puute tiedon etsinnän suhteen. Tietoa on niin paljon tarjolla, että se tulee osata löytää. Tieto ei myöskään ole välttämättä ajankohtaista henkilölle iän tai elämäntilanteen vuoksi. Kuitenkin edellä on osoitettu että markkinointia tapahtuu juuri siellä, mistä kohderyhmän oletetaan hakevan tietoa koulutuksesta.

Tähän perustuu myös se, että aineistossani suurin osa vastaajista eli 15 henkilöä (88,2 %) oli joskus kuullut koulutuksesta. Vastausten perusteella suurin vaikuttaja oli suullinen viestintä (62 %). Tieto koulutuksesta oli edennyt ystävän, tutun, opettajan tai oppilaan kautta. Tanssinopettajakoulutus hyödyntääkin yhteistyösuhteitaan jatkuvasti. Kehuessaan opettajakoulutusta tyytyväiset opettajat, oppilaat tai muut henkilöt tuovat koululle lisää suosittelijoita. Tätä ilmiötä voidaan kutsua nimellä asiakassuhdemarkkinointi. (Ahola, Koivumäki & Oinas-Kukkonen 2002, 29.) Suhteiden ylläpitäminen liittyy kaikkiin niihin tahoihin, joiden kanssa koulutuksen tulee tehdä yhteistyötä, ylläpitää ja kasvattaa ympäristön tietoisuutta koulutuksesta.

Toiseksi eniten eli 31 % vastaajista oli kuullut koulutuksesta Internetin kautta. Markkinointikanavana Internetin edut ovat sen kyky varastoida, tarjota ja julkais-ta suunnaton määrä tietoa. Tieto on ajan tasalla ja kaikkien saatavilla. (Ahola, Koivumäki & Oinas-Kukkonen 2002, 38.) Jos oppilas kuulee tanssitunnillaan koulutuksen olemassaolosta, hän voi etsiä itsenäisesti lisätietoa Internetistä.

Lisäksi Internetissä on paljon sellaista toimintaa, joka ei ole varsinaista mainon-taa, mutta joka on tarkoitettu informoimaan, viihdyttämään ja luomaan positiivis-ta mielikuvaa koulutuksesta. Oikeanlaisen kuvan saaminen niin koulutuksesta, kuin ammatistakin on tärkeää. Opiskelija, joka koulutukseen hakiessaan on saanut parhaan mahdollisen tiedon, menestyy varmemmin opinnoissaan ja to-dennäköisesti valmistuu ajallaan. Työn ja toimenkuvan hahmottaminensekä aja-tus siitä, millaiseen ammattiin on valmistumassa, lisää opiskelumotivaatiota ja halukkuutta toimia tulevassa ammatissaan (Kari 1988, 38).

5.2 Työelämän odotukset tanssinopettajan koulutukselta

Tanssinopettajan koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa itseohjautuvia, omatoimisia, monipuolisia ja ammattitaitoisia tanssinopettajia, jotka kykenevät innostuneesti hoitamaan alansa työtehtäviä (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2011, hakupäivä 17.7.2011). Edellä esitetyt ominaisuudet ovat tavoitteita, joita kohti opettajaopiskelija etenee koulutuksensa aikana. Ajatus siitä, että

ammattillinen koulutus valmentaa ammattilaisia suoraan työelämään on haasteellinen, sillä tanssinopettajan työssä tapahtuu koko ajan uuden oppimista. Tällä tarkoitan niin sanottujen uusien trendien päivittämistä kuin myös oman tanssijuuden ylläpitämistäkin. Tanssinopettaja ei voi mennä töihin tietäen, että tekee kaiken samalla tavalla kuin edelliselläkin kerralla, sillä jokainen opetustilanne on erilainen.

Kyselyn vastausten perusteella väitän, että teknisten tanssitaitojen ja pedagogisten taitojen voidaan pitää kuuluvan itsestään selvyutenä tanssinopettajakoulutuksen opetusohjelmaan. Yhdyn vastaajien mielipiteisiin myös siinä, että tietojen aktiivinen päivitys sekä trendien seuraaminen ovat yksi showtanssinopettajan tärkeimmistä työkaluista, joiden jatkuvaan päivittämiseen myös koulutuksen tulisi panostaa. Tanssijuuden kehittyminen on tärkeä pohja opettajuuden kehittymiselle. Ilman taitoa tehdä tanssisarjoja, koreografioita tanssiteoksia tai kykyä rakentaa tanssitunnin materiaalia, opettajalta puuttuu olennainen osa ammatillisista työkaluistaan.

Työnantajan näkökulmasta on tärkeää saada markkinoinnin avulla tunneille tulleet oppilaat jatkamaan tanssinharrastustaan kyseisessä tanssikoulussa. Aloitteleville tanssinopettajille konkreettiset ohjeet ja esimerkit tanssin alkeisopetuksen järjestämisestä auttavat kohtaamaan ja ennakoimaan työssä vastaantulevia haasteita. Valmistuville tanssinopettajille tuleekin jo koulutuksen aikana korostaa liikkeen korjaamisen ja palautteen antamisen tärkeyttä.

Palautetta voi antaa monista eri asioista, kuten liikkeiden toteuttamisesta tai tanssin esittävästä puolesta eli ilmaisusta ja eläytymisestä kuin myös sosiaalisuudesta. Hyvän opettajan tulisi tukea ja antaa palautetta jokaisen oppilaan henkisistä ja sosiaalisista oppimisedellytyksistä (Soidinmäki 2009, 6). Henkilökohtaisen palautteen antaminen on ensisijaisen tärkeää ja se voi vaikuttaa suuresti oppilaan kehittymiseen, niin ihmisenä kuin tanssijanakin (Siljamäki 2007, 277).

Nuorten opetukseen toivotaan ohjeita, miten yhteydenpitoa hoidetaan lasten vanhempien kanssa, jotta se olisi luontevaa ja asiakaspalveluhenkistä.

Opettajakoulutuksessa tulisi ottaa huomioon, että tanssinopettaja tarvitsee vuorovaikutustaitoja niin oppilaiden, vanhempien kuin muidenkin tanssikouluuyhteisössä toimivien henkilöiden kanssa.

Oman osaamisen hahmottaminen ja arvostaminen luo opettajaopiskelijalle selkeän kokonaiskuvan omasta opettajuudestaan. Koulutuksen toivotaan kehittävän uusien opettajien kykyä pitkäjännitteiseen opettajuuden kehittämiseen sekä ammattitaitoista asennetta työyhteisöön. Tanssinopettajan työ on pääosin hyvin itsenäistä työtä, koulutuksen aikana hankitut ryhmätyöskentelytaidot ja tukiverkostot edesauttavat työssä jaksamista.

Kyselyn vastauksista ilmeni että showtanssinopettajilla tulisi olla tietoa markkinoinnista, taloudesta ja hallinnosta. Tänä päivänä showtanssinopettajat työllistyvät pääosin yksityisellä sektorilla, jolloin oma osaaminen ja tuntien markkinointi muodostuvat tärkeiksi tekijöiksi työnsaannin kannalta. Harva tanssinopettaja opettaa vain yhdessä työpaikassa. Toiminimen tai yrityksen perustaminen voivat olla pianikin valmistumisen jälkeen ajankohtaisia. Aloitteellisuus on opettajalle tärkeää. Usein tanssinopettaja luo itse oman työpaikkansa tai lisäänsioita, kun järjestää esimerkiksi tiiviskursseja oppilaille.

Ihanneopettajaa ei ole olemassakaan, mutta siihen voidaan pyrkiä. Karin (1988, 50) kirjassa esitetty luokanopettajille tehty tutkimus kuvaa, kuinka ihanneopettajalle suotuisiksi piirteiksi nostettiin läheisyys ja toverillisuus sekä oikeudenmukaisuus. Hyvän opetustaidon omaaminen mainittiin myös tutkimustuloksissa, vaikka sitä ei voida luokitella niin sanotuksi hyvän opettajan ominaisuudeksi, vaan enemmänkin hyväksi taidoksi. Tämän tutkimuksen kyselyyn vastanneiden mielestä ihanneopettaja on sellainen, jossa yhdistyvät kaikki tarvittavat ominaisuudet (Ks. Taulukko 6. s.19) ja hänellä on valmiudet hyödyntää niitä luovasti opetustilanteessa.

Opettajan hyvä ammattitaito on tietojen ja taitojen hallintaa, kommunikointia, yhteistyötä sekä kykyä ja halua työn jatkuvaan kehittämiseen. Karin (1988, 17) mielestä ammattitaidossa on kyse sellaisten ominaisuuksien ja taitojen kehittämisestä, joiden muuttaminen koulutuksella haluttuun suuntaan on helpompaa

kuin persoonallisten ominaisuuksien muuttaminen. Tanssinopettajakoulutuksesta toivottiin monipuolista tietotaidon eteenpäinviemistä, joka tulevaisuudessa toisi ammattitaitoisia opettajia, mutta myös lisää työtä alalle.

6 KOULUTUKSEN VAIKUTUKSET TYÖELÄMÄÄN

6.1 Työntekijän valinta ja palkkaus

Yksityiset tanssikoulut eivät saa valtiolta tai kunnalta avustusta koulun ylläpitoon, näin ollen voidaan puhua kaupallisista kouluista, joilla on tietty markkina-arvo. Kyetäkseen säilyttämään asemansa, tulee koululla olla palveluyrityksen luonne. Oppilaat tulevat kouluun vapaaehtoisesti, joten opettajilla on suuri merkitys siihen, viihtyvätkö oppilaat tanssitunneilla ja millainen mielikuva koulusta välittyy ulospäin. Lahtiranta ja Penttilä (2006, 15) toteavatkin kirjassaan *Opettajankoulutus ammatillisen opettajuuden kehittäjänä*, että opettajuus on ihmissuhde-ammatti.

Työnhakijasta tuleva ensivaikutelma on tärkeä, sillä tanssitunneille tulevat oppilaat reagoivat opettajaan juuri ensivaikutelman mukaan. Joko opettaja saa heidät innostumaan opetettavasta aiheesta ja tekee itsestään mielenkiintoisen henkilönä tai menettää oppilaat toiselle opettajalle. Kyselyyn vastanneiden mielestä luonne ja persoona vaikuttavat työntekijän valinnassa 93,3 % ja se oli suurin osatekijä kaikista. Luonnetta ja persoonallisuutta arvioidaan myös, kun työnantaja pohtii työntekijän sopivuutta jo olemassa olevaan työyhteisöön.

Yksityisissä tanssikouluissa tanssinopettajat toimivat yleisimmin tuntiopettajina ja heidät palkataan tiettyjä opetustunteja varten. Tällöin opettajan substansiosaamisella on tärkeä rooli työn saamisessa. Työnantaja ajattelee ensisijaisesti uudesta työntekijästään, millainen hän on tanssitunnin vetäjänä, onko hän hyvä tyyppi, hallitseeko hän opetettavan asian ja onko hän pätevä työhönsä. Tuntiopettajien vastuu on yleensä pienempi kuin vakituisilla opettajilla, joiden toimenkuvaan kuuluu yleensä suurempien opetuskokonaisuuksien suunnittelu ja toteutus.

Tanssinopettajia palkataan harvoin perinteisen työhaastattelun kautta. 46,7 % vastanneista sanoo työhaastattelun vaikuttavan työntekijän valintaan, mutta se

oli pienin osatekijä kaikista. Suurempi merkitys (66,7 %) oli showtanssin harrastustaustalla ja muunlaisella ammatillisella näytöllä (80,0 %). Nämä saattavat ilmetä työhaastattelun yhteydessä, mutta usein tanssinopettajan työtä hakeva tanssija on niin sanottu oman tanssikoulun kasvatti, jolloin harrastustausta on työnantajalla hyvin tiedossa. Opetusnäytteen antaminen, tanssiminen kilpailuisissa tai tanssiteoksissa voivat toimia muuna ammatillisena näyttönä.

Koulutuksen vaikutus työntekijän valintaan oli vastaajien mielestä 60,0 % kaikista osatekijöistä. Koulutusta ei voida vielä pitää ehdottomana valintakriteerinä, mutta sen vaikutus nähdään positiivisena asiana työntekijän valinnassa. Tutkimuksen kyselyssä kysyttiin, kuinka tärkeänä pidät showtanssipainotteista tanssinopettajakoulutusta. Vastajat painottivat että hyvin tärkeänä. Tämä kuvastaa sitä, että enemmistön mielestä tanssinopettajakoulutus on tärkeä ja hyödyllinen tuleville tanssinopettajille. Työnantajat mainitsivat koulutuksen tekevän työntekijöistä monipuolisempia opettajia, jotka sitoutuvat työhönsä ammattimaisesti.

Korkeakoulututkinto tanssin opettamisen kannalta vaikuttaa myös palkkauksessa. Suomen Tanssioppilaitosten Liiton ja Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry:n välisen tanssinopettajien työehtosopimuksen mukaan tanssinopettaja, joka on suorittanut alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon, kuuluu parempaan palkkaluokkaan kuin opettaja, jolla ei ole mitään mainituista pätevyyksistä. Toisin, jos tanssinopettaja on työskennellyt jo pitkään tanssin alalla tai hänellä on muita pedagogisia opintoja, voidaan ne myös ottaa huomioon palkkauksessa. (Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry 2011, hakupäivä 28.8.2011.)

Isoissa organisaatioissa ollaan palkkauksen suhteen tarkempia kuin pienissä tanssikouluissa. Koulutuksen ja tietoisuuden myötä tanssikoulut ovat alkaneet noudattaa alan työehtosopimusta, mikä on parantanut työntekijöiden asemaa. Kuitenkin tanssinopettajan tulee olla työnhakutilanteessa tietoinen palkkatoiveistaan ja senhetkisestä alan ansiotasosta. Joissakin kouluissa pitkä työkokemus muista työpaikoista ei vastaa koulutusta, vaan tietyn palkan saa vain tutkinnon suorittanut opettaja. Tanssikoulujen ja koulutuksen lisääntyminen tuo alalle kilpailua, joka toivon mukaan tuo lisää työtä alalle ja näkyy myös ansiotasoon kehityksenä.

6.2 Työn arvostus showtanssialalla

Ennakkoluulot ja asenteet showtanssia kohtaan saattavat aiheuttaa paineita showtanssin parissa työskenteleville. Tanssikouluissa showtanssi on jo alkanut vakiinnuttaa paikkaansa, mutta maallikon silmissä se saa useita kielteisiä mielikuvia. Joissakin tapauksissa mielikuva showtanssista verrattuna muihin tanssilajeihin voi estää työmahdollisuuksia. Showtanssi on jo nimenä hieman harhaanjohtava, enemmän voisi puhua esittävän taiteen tanssista, josta käytetään englanninkielistä nimitystä Performing Arts. Tämä pitää sisällään showtanssin, nykytanssin ja jazztanssin (FDO 2011, hakupäivä 15.10.2011). Muualla maailmassa ei välttämättä tunneta termiä showtanssi, vaan siellä käytetään mieluummin sanoja Theatre Dance tai Broadway (Andström 2010, 28).

Mediassa annetun mielikuvan mukaan showtanssi liitetään ravintoloissa esiintyviin eroottisiin viihdetanssijoihin tai strippaukseen, jotka eivät ole showtanssia. Showtanssi yhdistetään myös popmusiikkiin tai pinnalla oleviin popartisteihin, joiden imago ei kerro koko showtanssin luonnetta. Showtanssi mielletään nuorten tanssiksi, jota yleensä opettavat suhteellisen nuoret ehkä jopa kokemattomat opettajat. Ihmisten keskuudessa saattaa olla oletamus, ettei showtanssijan tarvitse olla teknisesti hyvä.

Koska showtanssi yhdistää monia eri tanssin osa-alueita, sen rikkaus on monimuotoisuus. Yleiseen tietoon tulisi tuoda että showtanssi on tarkoitettu kaikenikäisille ja -tasoisille tanssijoille. Parhaimmillaan showtanssi on esittävää ja viihdyttävää tanssia, joka voi olla teknisesti todella haastavaa. Showtanssin arvostuksen nousuun viime vuosina ovat pääosin vaikuttaneet näkyvyys kilpailujen ja televisio-ohjelmien myötä. Finnish Dance Organisation (FDO) toiminta showtanssin hyväksi on tuonut paljon uusia harrastajia, mikä puolestaan on lisännyt opettajien tarvetta. (Andström 2010, 27–28.)

Koulutuksen myötä tanssin harrastuskouluissa on enemmän korkeakoulutettuja showtanssinopettajia, joilla on omasta taustasta ja aktiivisuudestaan riippuen hyvin monipuolinen valmius ottaa vastaan useita erilaisia työtehtäviä. Niihin

kuuluvat myös tanssinopetus ala- ja yläkouluissa, joka on lisääntynyt huomattavasti viimeisen kymmenen vuoden aikana, varsinkin Oulussa Oamkin tanssinopettajaopiskelijoiden työharjoittelujaksojen myötä. Tanssi itsessään on ollut aina osa valtakunnallista opetussuunnitelmaa, mutta riippuen luokan- tai liikunnanopettajien omista kyvyistä ja kiinnostuksesta, tanssinopetus on ulkoistettu tanssialan koulutuksen saaneille tanssinopettajille. Koulutetut tanssinopettajat osaavat opetuksessaan ottaa huomioon tanssilajin parhaimpia erityispiirteitä ja näin ollen tuoda showtanssista positiivista mielikuvaa oppilaille.

Opettajan taidot tai taitamattomuus vaikuttavat hänen lähiympäristönsä lisäksi myös suoraan koko tanssialan kenttään. ”Tanssinopettajien ja -ohjaajien kouluttaminen onkin koko tanssin alan kehittämisen keskeisin kysymys” (Räsänen 1986, 5). Huomattavaa on, että Auli Räsänen on ottanut asian esiin jo vuonna 1986 kirjoittamassaan artikkelissa *Tanssikoulutukselle suunta*. Vaikka opettajuus muuttuu jatkuvasti ja paljon edistystä on tapahtunut, tämä lause on edelleen keskeinen alan kehittämisen kannalta.

Hyvä opettaminen yksinään ei takaa hyvää oppimista, sillä nämä kaksi ovat riippuvaisia toisistaan (Soidinmäki 2009, 9). Samoin kuin koulu on riippuvainen opettajistaan. Koulu pääsee kehittymään elleivät sen opettajat kehity ensin. Professori Anne Bamford (2010, 6) toteaa, että tanssin on todettu voivan hyödyntää myös muita kasvatuksellisia sekä sosiaalisia päämääriä, joten sen ei tarvitse olla vain itseisarvo, vaan se voi olla myös väline toisenlaisten tavoitteiden onnistumisessa.

Showtanssi saa varmasti vielä jatkossakin todistella paikkaansa omana tanssimuotona, mutta tiettyihin tilaisuuksiin se on tullut jäädäkseen. Showtanssi on esittävän luonteensa vuoksi omiaan teattereihin, musikaaleihin ja erilaisten artistien lavaesiintymisten ilmentämiseen. Tällaisia voivat olla suuret estradishow't tai vaikka musiikkivideon kuvittaminen tanssilla. Showtanssin pääosin iloisen ja keveän luonteen vuoksi se on loistavaa viihdettä, kuin myös mieltä piristävä harrastusmuoto (Andström 2010, 29).

7 YHTEENVETO

Tutkimusmateriaalia löytyi yleisesti opettajakoulutuksesta tai opettajan ammatista. Koska showtanssista ei ole kovinkaan paljon aiemmin kirjoitettu, oli työn viitekehyksen hahmottaminen aluksi vaikeaa. Työn kirjoittamisessa perustana pyrin pitämään omakohtaisen kokemuksen lisäksi kyselystä saamiani tutkimustuloksia ja muuta aihetta sivuavaa lähdekirjallisuutta.

Kysely lähetettiin 63:lle showtanssia opettavalle tanssikoululle. Vastaamisen aloitti 21/63 (33,3 %) tanssikoulua ja kyselyn päätti 16/63 (25,4 %) kaikista tanssikouluista. Koska kysely tehtiin nimettömänä, vastauksista ei voitu poistaa kesken jääneitä kyselyitä, jotka näkyvät joidenkin vastauksien tuloksissa.

Yksiselitteistä vastausta siihen, miksi kyselyyn ei tullut enemmän osallistujia, tai miksi osa vastaajista jätti kyselyn kesken ei ole. Muutamia johtopäätöksiä voi kuitenkin tehdä. Kyselyä ei kohdistettu kenenkään henkilökohtaiseen sähköpostiin, ellei sitä oltu mainittu tanssikoulun sivuilla yhteystiedoissa. Useimmissa tanssikouluissa ei ole toimistohenkilökuntaa, joka vastaisi viestin eteenpäin viemisestä tai sähköpostia on voinut lukea useampi henkilö, jolloin viesti on hukkunut muiden joukkoon. Tanssikouluissa omistajillakin on tanssitunteja tai muita kiireellisiä menoja, joten avattu kysely jää helposti kesken häiriön vuoksi. Kyselyn avannut henkilö voi myös kyseenalaistaa kyselyn vaikutuksen heidän tanssikouluunsa, jos showtanssin osuus opetettavista lajeista on vähäistä.

Vastaukset toivat kuitenkin olettamani tuloksen. Koulutus toivotetaan tervetulleeksi, sillä se antaa nuorille aloitteleville tanssinopettajille työkaluja toimia työelämässä. Kokemuksen myötä tanssinopettaja etenee halutessaan aloittelijasta ammattitaitoiseksi opettajaksi, joka reflektoi työtään ja on motivoitunut pitämään itsensä ajan tasalla. Showtanssi on alati muuttuva tanssilaji, jolla ei ole vakiintuneita sitä määrittäviä sääntöjä. Jokainen opettaja voi itse kokemuspohjansa perusteella luoda itsellensä showtanssi-identiteetin ja luovan persoonallisen opetustyylin myötä jakaa tietoansa eteenpäin.

Mielikuvaan hyvästä opettajasta vaikuttavat jokaisen omat aikaisemmat kokemukset. Mitä enemmän kokemuksia ja mahdollisuuksia koulutus ja työelämä yhdessä tarjoavat, sen monipuolisemmaksi työkenttä tanssialalla muodostuu. Hyvä opettaja on kiinnostunut siitä, mitä alalla tapahtuu ja haluaa jatkuvasti kehittää itseään.

Tanssitekniikan ja harrastuneisuuden merkitys korostuvat opettajakoulutukseen hakeuduttaessa. Kasvatuksellisen ajattelun lisääntyminen ja pedagoginen tuulosvastuu tekevät opettajan työstä haastavampaa substanssiosaamisen rinnalla. Koulutuksen merkitys pedagogisen tietotaidon tarjoajana on kasvanut ja tulee kasvamaan tulevaisuudessa.

Suorittamani kysely toimi samalla tietoisena tanssinopettajakoulutuksen yhteistyöhalukkuudesta yksityisille tanssikouluille. Vastausprosentti osoitti, että näiden tanssialan toimijoiden yhteen saattamisessa tulee tehdä vielä töitä. Kuitenkin vastauksista ilmeni koulutuksen arvostaminen ja halukkuus yhteisen toiminnan kehittämiseen. Tietämys suhteellisen uudesta opettajakoulutusmahdollisuudesta on vielä puutteellista, joskin koulutuksesta jo valmistuneet tanssinopettajat auttavat parhaiten tiedon leviämässä alan eri toimijoille.

Muutaman vuoden kuluttua olisi mielenkiintoista päästä tutustumaan vastaavan kyselyn tuloksiin ja nähdä opettajakoulutuksen tavoitteiden onnistumisen eteneminen. Vertailupohjaa antaisi, jos kysely toteutettaisiin eri tanssialan toimijoille, esimerkiksi harrastajille, tanssinopettajaopiskelijoille tai jo työssä toimiville tanssinopettajille.

Tutkimustuloksien yhteenvetona viimeisenä esitän seuraavan kuvan (Kuva 5.), joka ilmentää osa-alueita, joiden myötä syntyy ammattitaitoinen tanssinopettaja. Asiat on ilmaistu yhtenäisellä ympyrällä, koska sillä ei ole välttämättä merkitystä, missä järjestyksessä osa-alueet ovat. Vastaajien mielipiteistä ilmeni voimakas tarve kaikkien osa-alueiden olemassaoloon. Hyvän tanssinopettajan tulisikin kehittää kaikkia näitä osa-alueita tasapuolisesti.

KUVA 5. Ammattitaitoisen tanssinopettajan osaamisen viitekehys

LÄHTEET

Painetut lähteet

Ahola, H., Koivumäki, T. & Oinas-Kukkonen, H. 2002. Markkinointi liiketoiminta digitaalinen media. Helsinki: WSOY.

Bamford, A. 2010. Tanssin paikka: Tanssin tiedotuskeskuksen 30-vuotisjuhla-julkaisu. Helsinki: Tanssin tiedotuskeskus.

Bergström, S. & Leppänen, A. 1999. Yrityksen asiakasmarkkinointi. Helsinki: Edita.

Hartojoki, J. 2004. Virkeä kuin kukka - tanssikasvatuksen arvot ja ihanteet. Teoksessa A. Sarje (toim.). Tanssintutkimusta Kuopiosta 2003: Tanssin arvoista ja harrastajien tanssikokemuksista. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu, Kuopion musiikki- ja tanssiakatemia.

Isohookana-Asunmaa, T. 1993. Hyvä opettaja 1. Teoksessa O. Luukkainen (toim.). Hyväksi Opettajaksi: Kasvu ja kasvattaminen. Porvoo: WSOY.

Kansanen, P. & Uusikylä, K. 2002. Luovuutta, motivaatiota, tunteita: Opetuksen tutkimuksen uusia suuntia. Jyväskylä: PS-kustannus (Gummerus).

Kari, J. 1988. Opetus- ja kasvatustyö ammattina. Helsinki: Otava.

Laakso, L. 2003. Liikuntakasvatuksen ja liikuntapedagogiikan perusteet. Teoksessa P. Heikinaro-Johansson, T. Huovinen & L. Kytökorpi (toim.). Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY.

Lahtiranta, K. & Penttilä, S. 2006. Opettajankoulutus ammatillisen opettajuuden kehittäjänä. Helsinki: Helia.

Laiho, I. 2000. Näyttötutkinnot -Todelliset työelämän tutkinnot? Teoksessa P. Ruohotie, J. Honka & L. Mustonen (toim.). Työssäoppimisen haasteet ammattikasvatukselle. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Laursen, P. F. 2006. Aito opettaja: opas autenttiseen opettajuuteen. Helsinki: Finn Lectura.

Leino, A-L. & Leino, J. 1997. Opettaminen ammattina. Helsinki: Kirjayhtymä.

Lumijärvi, H. 2008. Ammattitaitoinen tanssinopettaja? Jyväskylän Yliopiston tanssipedagogiikan opiskelijoiden käsityksiä hyvästä tanssinopettajasta ja tanssinopettajan opetustaitojen tärkeydestä. Jyväskylän yliopisto. Liikuntatieteiden laitos. Liikuntapedagogiikan pro gradu -tutkielma.

Pohjonen, P. 2005. Työssäoppiminen: Ammatillisen osaamisen perusta. Jyväskylä PS-kustannus (Keuruu: Otava).

Puuperä, A. 2009. Kokemuksellisen oppimisen malli tanssinopetuksessa. Teoksessa K. Hannula & T. Rautio (toim.). Mustaa valkoisella: Kirjoituksia musiikin ja tanssin pedagogiikasta. Tampere: Tampereen yliopistopaino.

Räsänen, A. 1986. Tanssikoulutuksen kehittäminen: Kuopio tanssii ja soi ry:n julkaisuja nro 1. Kuopio: Kuopio Tanssii ja Soi.

Salakari, H. 2007. Taitojen opetus. Saarijärvi: Eduskills Consulting.

Siljamäki, M. 2007. Tanssin oppiminen – enemmän kuin askeleita. Teoksessa P. Heikinaro-Johansson & T. Huovinen (toim.). Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY.

Sikkelä, R. & Väisänen P. 2000. Uskomukset opettajaksi opiskelevien ammatillisessa kehityksessä. Teoksessa Enkenberg, J., Väisänen, P. & Savolainen, E. (toim.). Opettajatiedon kipinöitä: Kirjoituksia Pedagogiikasta. Joensuu: Joensuun yliopisto.

Soidinmäki, T. 2009. Mitä on hyvä opettajuus? Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Musiikin koulutusohjelma. Pedagoginen opinnäytetyö.

Varstala, V. 2007. Liikunnanopettajan toiminta eri työtavoissa. Teoksessa P. Heikinaro-Johansson & T. Huovinen (toim.). Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki: WSOY.

Painamaton opinnäyte

Andström, N. 2010. Showtanssin historia Suomessa. Oulun Seudun Ammattikorkeakoulu. Tanssinopettajan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Internet-lähteet

Finlex lainsäädäntö. 2011. AMK Laki. Hakupäivä 14.9.2011, <<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030351?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=amk%20laki#highlight0>>

Finnish Dance Organization (FDO). 2011. Performing arts. Hakupäivä 15.10.2011, <<http://www.fdo.fi/performingarts.htm>>

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2011. Tanssinopettajan koulutusohjelma. Hakupäivä 17.7.2011, <<http://www.oamk.fi/kultt/hakijalle/koulutusohjelmat/tanssi/>>

Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry. 2011. Tanssinopettajan työehtosopimus. Hakupäivä 28.8.2011, <<http://www.teme.fi/LUOTTAMUSMIEHILLE/Tanssiopet.pdf>>

Showtanssinopettaja yksityisessä tanssikoulussa

Kyselyn tarkoitus on kerätä tietoa siitä, millaisia taitoja työllistyvällä showtanssinopettajalla tulisi olla ja kuinka tärkeänä työnantaja pitää näitä taitoja? Millaista koulutusta showtanssinopettajiksi haluaville tulisi tarjota?

Vastaaminen

Ohessa on vastauslomake. Jokainen kappale sisältää joukon kysymyksiä tai väittämiä. Näiden kysymys- tai väittämäjoukkojen vieressä on kysymystyyppin mukainen vastausalue, esim. jana tai nelikenttä.

Janalle ja nelikenttään vastaus merkitään kirjoittamalla kysymyksen numero siihen kohtaan taulua, mikä vastaa mielipidettäsi kyseiseen kysymyseen/väittämään. Vastausvinkki: Etsi ensin sopiva kohta vaakasuunnassa ja vasta tämän jälkeen pystysuunnassa. Monivalintakysymyksessä kysymyksen numero kirjoitetaan valintojen perään. Vapaan tekstipalautteen voit antaa paperin alalaitaan tai kääntöpuolelle. Muista merkitä kysymyksen numero myös vapaapalautetta antaessasi.

Henkilötiedot

Tilastollista käsittelyä varten

<p>1. Syntymävuosi</p> <p>2. Sukupuoli (Vaihtoehtokysymys)</p> <p>Vaihtoehdot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. Nainen - 2. Mies <p>3. Koulutus (Vapaapalaute)</p> <p>4. Ammatti (Vapaapalaute)</p> <p>5. Tanssitausta (Vapaapalaute)</p>	<p>Vastausalueet:</p>
---	-----------------------

Taustatiedot

Tilastollista käsittelyä varten

<ol style="list-style-type: none"> 1. Kuinka monta showtanssinopettajaa koulussanne on? 2. Kuinka monella showtanssinopettajistanne on tanssinopettajan koulutus (teak/amk)?	Vastausalueet:
---	----------------

Ammattitaito

<p>1. Luettele 5 asiaa, joista koostuu showtanssinopettajan hyvä ammattitaito? (Vapaapalaute)</p> <p>2. Eroaako koulutettu (teak/amk) showtanssinopettaja kouluttamattomasta? (Vaihtoehdokysymys)</p> <p>Vaihtoehdot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. Kyllä - 2. Ei <p>3. Millä tavalla? (Vapaapalaute)</p>	<p>Vastausalueet:</p>
--	-----------------------

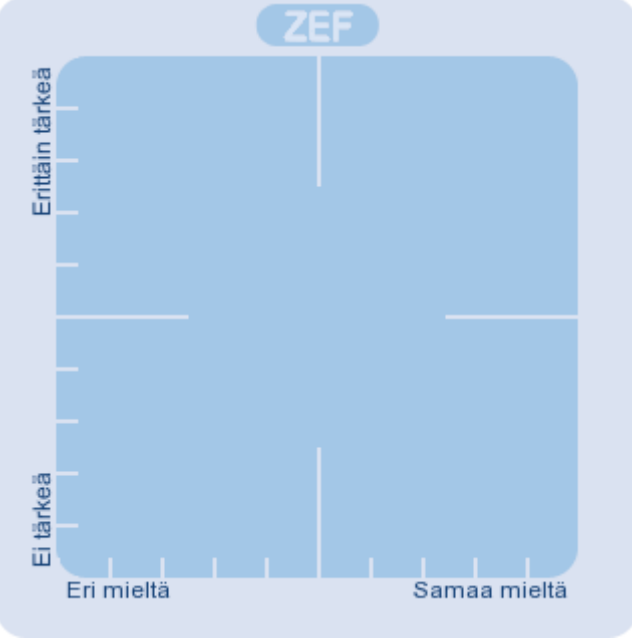

Koulutus

<p>1. Oletko kuullut showtanssinopettajan koulutuksesta (oamk)? (Vaihtoehtokysymys)</p> <p>Vaihtoehdot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. kyllä - 2. ei <p>2. Mistä olet kuullut showtanssinopettajakoulutuksesta (oamk)? (Vapaapalaute)</p> <p>3. Kuinka tärkeänä pidät showtanssinopettajakoulutusta? (Jana)</p> <p>4. Millaista osaamista haluaisit showtanssinopettajakoulutuksen antavan sinun työntekijöillesi? (Vapaapalaute)</p>	<p>Vastausalueet:</p> <p>Jana</p> <p>The image shows a feedback interface for ZEF. At the top, there is a blue rounded rectangle with the text 'ZEF' in white. Below this, there is a horizontal slider bar with two blue rounded rectangular segments. The left segment is labeled 'Ei tärkeä' and the right segment is labeled 'Tärkeä'. The slider bar is currently positioned towards the 'Ei tärkeä' side.</p>
---	---

Koulutus antaa showtanssinopettajalle seuraavat työkalut

Oletko samaa vai eri mieltä ja kuinka tärkeänä pidät väittämää?

<ol style="list-style-type: none"> 1. Hyvät vuorovaikutustaidot (Nelikenttä) 2. Laaja tanssikulttuurin ja -historian tuntemus (Nelikenttä) 3. Kyky käyttää kehontuntemusta (anatomia/fysiologia) osana opetusta (Nelikenttä) 4. Tanssitekniikka kehitty monipuolisesti (Nelikenttä) 5. Tanssitekninen sanasto laajenee (Nelikenttä) 6. Opettajaidentiteetti alkaa vakiintua (Nelikenttä) 7. Kyky luoda lyhyen ja pitkän tähtäimen opetussuunnitelmia (Nelikenttä) 8. Yrittäjämäinen asenne alkaa vakiintua (Nelikenttä) 	<p>Vastausalueet: Nelikenttä</p> <p>The ZEF chart displays a 4-point Likert scale. The vertical axis is labeled 'Erittäin tärkeä' at the top and 'Ei tärkeä' at the bottom. The horizontal axis is labeled 'Eri mieltä' on the left and 'Samaa mieltä' on the right. A blue bar at the top of the chart is labeled 'ZEF'. The chart shows a score of 4 for all 8 items, indicating that all items are considered 'Erittäin tärkeä' (Very important).</p>
---	--

Työntekijän valinta

<p>1. Mitkä seuraavista vaikuttavat työntekijän valinnassa? (Monivalintakysymys)</p> <p>Vaihtoehdot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. Showtanssin harrastustausta - 2. Koulutus - 3. Työhaastattelu - 4. Muu ammatillinen näyttö - 5. Luonne ja persoonallisuus	<p>Vastausalueet:</p>
---	-----------------------